

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠIS
"KOVA"
Išleina kas Pėntnyčia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCJALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 33.

Philadelphia, 18 d. Rugpjūčio (August), 1911 m.

Metas VII

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

L.F. d' M.-R. Rengiama karė.....	393
Reikale Pašalpinės Organizacijos	393
S. Kairis Kunigas-išdavikas.....	394
L.F. d' M.-R. Socijalizmo trupiniai	395
APŽVALGA.....	395
AMERIKA.....	396
UŽSIENIS.....	397
DARBININKŲ GYVENIMAS.....	397
IŠ DRAUGIJŲ GYVENIMO.....	397
KORESPONDENCIJOS.....	398
MOTERŲ SKYRIUS:	
Apsišvietusi motina — laimės šaltinis	398
Laiškai į Redakciją	398
BELETRISTIKA.	
Senas Vincas Ar tik neapsiriko?.....	398
Strazdas Svajotojui (eilės).....	400
" Draugams.....	400
SAJUNGOS REIKALAI	400

„Revoliucijos Atbalsiai“

Naujai išėjo iš spaudos pulki ir naudinga knygelė, papuošta paveikslais. Knygelė originališkai parašyta — Seno Vinco, iš revoliucijos laikų Lietuvoj. Turi 47 puslapius, kaina 15 c. 10 Egzempliorių už \$1.00. Daugiau imant dar pigiau.

Pinigus siųskite „Money Order“, ar krasos ženkleliais. Adresu:

V. Jakštys.

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Užsirašykite literatūros ir draugijiniu mokslu žiurnala „Laisvąją Žmoniją“.

Kaina metams tik 50 c.

«LAISVOJI ŽMONIJA» su įvairiomis drauginėmis teorijomis, ypatingai su anarchizmo teorija, nes talpina raštus P. Kropotkino, Bakunino, E. Reklui ir kitų. Gal kam ir nepatinka to kis «L. Ž.» turinys, bet norint išdirbti platesnį regratį — reikalinga skaityti tokius raštus.

«Laisvoj Žmonija» stovi už išsiliuosavimą žmonijos iš politiškos ekonomiškos vergijos.

Jei nėsi matęs, pareikalauk NN1 ir 2 pažiūrai įdėdamas sidabrinį dešimtuką (10 c.) į laišką ir bus prisiųsta.

Užsirašant metams, siųskite Money Orderiu. Adrisas:

«Laisvoji Žmonija»

1613 So. Halsted St, Chicago, Ill.

THE LITHUANIAN WEEKLY „KOVA“ PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

K. VIDIKAS, Editor. A. ŽYMONTAS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vienleims metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešleims mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION. APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

„KOVA“

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

„KOVOS“ SPAUSTUVE

SPAUDINAME VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: plakatus, tikietus, programus, vizitines kortelės, konstitucijas, knygas, paveikslus, atvirutes, laiškam popieras, čarterius ir t. t. įvairiose kalbose.

«KOVOS» spaustuvė nuo Naujų Metų žymiai pagerinta, spalvuotas darbas tik ką neseniai investas. Visos mašinos varomos elektriška pajiega, todėl, darbus visuomet atliekame GREITAI, GRAŽIAI ir ATSAKANČIAI, UŽ LABAI PRIEINAMĄ PREKĘ ir visuomet į UŽSAKYTĄ LAIKĄ!!

«Kovos» Spaustuvė priima darbus ne tik nuo vletinų gyventojų, bet ir iš kitu miestu pačta ar expresu. Turintieji kokius spaudos darbus, ar šiaip kokius reikalus kreipkitės ypatingai ar laišku sekančiu adresu:

KOVA 1815 East Moyamensing avenue, PHILADELPHIA, PA. TELEPHONE KEYSTONE MAIN, 2958.

Šiuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos LSS. 18-leidimas No. 12-as

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI

Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. Pust. 55, prekė 20c

Si knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbininko žmogaus grtelėj, ir kiekvienas interesuojantis socijalizmo klausimu, privalo būtinai minėtą knygelę nusipirkt ir perskaityt, nes tik tokius raštus skaitydamas darbininkas žmogus, gali gaut supratimą apie socijalizmo mokslą ir pažinti dabartinę netikusią išpaudojimo tvarką.

Reikalaujanti minėtos knygelės prisiųskit «Kovos» Adm. 20c, o tuoj apturėsite. Agentam nuleidžiama nuosimėciai.

Handwritten signature

KOVOS Agentai.

J. BUKANTIS, 77a Endicott st., Boston, Mass.
 K. DEMIKIS, 41 New Empire st., Wilkes Barre, Pa.
 A. L. REIKAS, 4547 Cambridge st., Philadelphia, Pa. Frankford.
 A. J. NERIS, Box 195, Easton, Pa.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SAJUNGOS ISLEISTOS
 KNYGOS, KURIAS KIKVIENAS SAJUNGIETIS
 BUTINAI TURĖTŲ PERSKAITYT IR PLATINT.

1. Politiškas minių straikas ..... 8c.
  2. Kūdikių vergija «laisvoje» Amerikoje ..... 5c.
  3. Kovotojų Giesmės ..... 15c.
  4. Priėmus Engels ..... 15c.
  5. Moters ir politika ..... 15c.
  6. Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai ..... 10c.
  7. Darbininkų spauda ir jos priežastis ..... 10c.
  8. Valstybė ir socializmas ..... 10c.
  9. Ateities surėdymas ..... 15c.
  10. «Trimitas» (dar spaudoje) ..... 75c.
  11. Darbininko sveikata ..... 10c.
  12. Socialdemokratų mokslo pamatai ..... 20c.
  13. Prasikaltimai ir Prasikalteliai ..... 10c.
- Netikėtai, 3-jų veiksnių komedija ..... 10c.

APART ČIA PAMINĖTŲ KNYGŲ «KOVOS» AD-
 MINISTRACIJOJE — KNYGŲ SANKROVOJE GA-
 LIMA GAUTI VISAS KITAS KNYGAS, KOKIOS
 TIK YRA IŠLESTOS LIETUVIŲ KALBOJE.

"K O V A"

1815 E. MOYAMENSING AVE., PHILADELPHIA, PA.

Dr. KOLER, LIETUVIS GYDYTOJAS

Yra tai vienatinis gydytojas Pittsburg, diplomuotas Varšavoje, kuris turi suvirš 15 metų išbandymo gydyme visokių ligų. Išgydo visokias ligas, nepaisant iš kokios priežasties pačios, kaip tai: Naktinius Trotilimus Sėklos, Syfilio, Triperio, Vyriskos pajiegos, taipgi gydo Savvališkas ligas. Jojo specialškumas yra gydymas užsenėjusias ligas Nervų, Reumatizmo, Plaučių uždegimo, Nupuolės silpnybės ir Kraujo nubėgimą. Užsenėjusias ligas kad ir nuo tėvų paeinančias. Per laiškus negydu.

Dr. KOLER 638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
 Adinos: nuo 9 iki 5 vakare. Nedėlioj nuo 9 iki 4 p.p.

Neskaitykit „Dilgelis“!

Nes tai bjauriausias laikraštis. Teisybę į akis pasako, ir tai da kaip? Vis pro juokus! Eina kas DVI SAVAITI. Kas nenori išmklinti ir greitai padaryt savo prota, tegul nelma „Dilgelis“ nė į rankas! Jore nuolat rašo Z. A., Bevardis, Lydeka iš Krūmo, Jovaras, J. B. iš B. ir kiti. Daug visko sutelpa, nes jau 5-tas sykis pasididino (tokios kaip kiti didieji laikraščiai). Tik kaina ta pati: \$1 metams, 60c pusel metų. O dabar UŽSIRAŠANTIEMS DUODA PUSĖ DOLERIO DOVANŲ! (knygomis, kokias norit). Jų arba jūų doleris tegul kreipiasi šiuo „Dilgelis“ adresu: . . . . .

Baltrušaitis Bros. 2400 Fifth Ave. ::
 :: :: Pittsburg, Pa.

Bell Telephone, Dickinson 3757 w

Dr. Ignotas Stankus

Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphiai

įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphia mieste. Tame pačiame name įrengė savo locną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoje turiu po savo priežiūra svetimtaučiu daktarus specialistus pagalbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išsigydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šteitus ir į visas šalis.

Gydu Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metodu su chemiškais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslo psichologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir tt. Gydu su elektra (electrotherapy), X-ray (šviesa, permatanti visą kūną žmogaus), greita elektra (high frequency) Galvana elektra, Paradejaus elektra ir kitomis suvienytomis elektromis. Darydamas operacijas išgydu visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo locnas elektra gydymo mašinas.

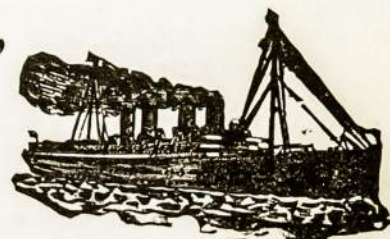
Visj sroganti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o busite užganėdinti nes jis gydo pasekmingiausiai visokias ligas ir daro visokias operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatiskai par telefonu ir par laiškus besikturtumo kaip toli gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS
 1220 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos ofico: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
 Lietuviška Banka
 Philadelphiai, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Rengiamas karė.

EUROPOJE nemažas sujudimas kas link Morokos. Vokiečių, francuzų ir anglų patrijotai pučia į kariškas dūdeles ir barškina patrijotiškus bubnelius, tartum Europos didžiųjų viešpatysčių politiškas gyvenimas užkliuvo už Morokos kalnų. Vienok, ištikrųjų, dalykai kitaip stovi.

Šioje gadynėje kiekviena kapitalistiška šalis jieško turgaviečių pardavimui dalykų, kurių negali parduoti savo šalyje iš priežasties minių neturtingumo; mat, kapitalistai moka darbininkams mažiau, negu jų darbas vertas; per tai darbininkai negali atpirkti savo sunaudojimui visų dalykų, kuriuos jie išdirba, nes pinigų neužtenka. Kapitalistai nenori supūdyti savo neparduotus tavorus, todėl jie rupinasi igyti turgavietes svetimose šalyse, ypač tingai, necivilizuotose. Užkariauja jas po priedanga krikščioniško tikėjimo skleidimo ir kultūros platinimo, o ištikrųjų, tai daro dėl išnaudojimo. Tokį užkariavimą svetimų šalių vadiname kolonijų politika. Ja užsiima visos ant kapitalizmo laipsnio stovinčios viešpatystės.

Moroko yra viena iš keliato šalių, dar neužkariautų per kapitalistišką šalis. Moroko valdo sultanas, kurio valdymas yra neapbrėžtas. Ten iškyla tankiai viduriniai maištai, sukeliama per sosto tykantojus ir iš priežasties sultano tiraniškumo. Viduriniai maištai, žinoma, kenkia vaisbai, kuri randasi vientik svetimtųjų rankose. Svetimtaučiai kapitalistai gi nenori, kad jiems kokie ten maištininkai gadintų biznį, todėl šaukiasi prie savo šalių valdžių, idant jos apgintų jų reikalus. Šios gadynės valdžios gi, budamos paklusniais kapitalistų tarnais, tuoj sušunka: «Tėvynė (suprask, kapitalistų turtas svetimoje šalyje) pavojuje, musų tauta (suprask, didieji kapitalistai) pavojuje! Reikia ją gelbėti!» ir bematant siūnčia kariūmenę, kuri švinu ir plienu pamokina sukilelius, kad tai nedera jiems priešintis prieš savo tiraną sultaną.

Daugiausia kapitalo Morokoje yra idėję francuzų ir ispanų kapitalistai, todėl tų tautų valdžios daugiausia ir kišasi į Morokos reikalus. Ir nėra abejonės, kad Francija ir Ispanija seniai jau būtų pasidalijusios Moroko tarp savęs, jei ne Anglija, kuriai buvo skaudu, kad iš tokio gardaus karnio jai nieko netenka.

Pagaliaus, 1904m. Anglija padarė suotartį su Francija, sulig kuriai Anglija davė liuosą valią Francijai šeimyninkanti Morokos klausime, o Francija prižadėjo neužstoti kelią Anglijai pavergime Egipto.

Paskui ir vėla ėmė rodytis, kad Moroko neišvengtinai bus nušluota nuo politišką žemlapio. Bet štai 1906 m., lig Pilypas iš kanapių, išlindo Vokietija, kuri apreiškia, jog ir ji veda vaizbą su Moroko, todėl ji ir turi tiesą gauti sau balsą tame klausime. Francija ir Ispanija gi nematė jokio pamato, kad Vokietija galėtų kištis į tą dalyką. Iškilo nesuipratimai, karė rodėsi neišvengtina. Vienok dalykas šiaip-taip tapo užglostytas diplomatų laikytoje konferencijoje Algerikas'e. Ir čia Francijai visgi teko didžiausia dalis pereigų prižiūrėjime tvarkos Morokoje. Morokos dalykai, vienok, pradėjo elti geryn.

Bet štai šį pavasarį iškilo vėl maištai Morokoje. Francija ir Ispanija pasiuntė savo kariūmenę ir nuslopino sukilimą. Vienok, nuslopinusios maištą, jiedvi «pamiršo», kad reikia tuojaus kariūmenę atšaukti, o Vokietija tą «pamiršimą» paskaitė už Morokos padalinimą, todėl ji 2 d. birželio š.m. pasiuntė savo karišką laivą į Morokos uostą Adagir. Francija patėmijo, kad Vokietija neturi jokios tiesos užimti tą uostą. Vokietija gi pasiuntė kitą šarvuotį į Adagir ir pranešė Francijos valdžiai, jog neatšauks savo šarvuotųjų, pakol Francija neatiduos Vokietijai savo turtingą Afrikos koloni-

ją francuzų Kongo. Francija, gavusi tokį reikalavimą, pamatė Vokietijos begėdiškumą ir pradėjo rengties prie karės. Vokietija to ir laukė. Abiejų pusių patrijotai pradėjo šaukti, kad dalykas turi būt išrištas kardu, šautuvu ir kanuole. Sulig vokiečių ponų nuomonės, kaip *Konservative Korespondenzblatt* išsitarė, tai Morokos klausimas turi būt išrištas su pagelba karės, nes pasaulio istorija nėra rašoma rašalu, bet plieniniu grifeliu. Upas vokiečių patrijotų buvo labai pakilęs. Taipgi ir francuzai patrijotai, nors karėje gal ir būtų pralaimėję, rengėsi į karę. Bet vokiečių patrijotams atėmė drąsą Anglija, kuomet ji apskelbė, jog neleisianti nukrausti nei vieną šalį per neteisingai padarytas suotartis; suprask, ji liko Francijos užtarėja. Anglija gi užsistojo už Franciją todėl, kad ji pati bijo, 1) idant Vokietija nesusistiprintų šiaur-vakari-nėje Afrikoje, iš kur karės laiku labai lengvai galėtų užgriebti vaizbos laivus ir kenkti Anglijai ir 2) idant, iškilus karei, Vokietija, pergalėjusi Franciją, negalėtų įkibti į pašonę Anglijai. Tat, ačiu Anglijos įsimašymui, karės balsai pradeda nutilti ir Vokietija pradeda nusileisti savo reikalavimuose ir galų-gale gal nieko negaus.

Taipgi tuom tarpu karė, gal, taps prašalinta per pačius diplomatatus. Bet anksčiau ar vėliau atskirų viešpatysčių kapitalistų grupos visgi sukels arba bent stengsis sukelti karę. Ir jei kas nedaleis karės, tai tiktai susipratusieji darbininkai, kurie ir dabar, grėsiant kare, per viešus susirinkimus ir spandą veda agitaciją Francijoje, Vokietijoje ir Ispanijoje, kad proletarijatas griežtai užprotestuotų prieš tokias rengiamas darbininkų skerdynes. Taip-pat ir ateityje tik nuo susipratusiojo proletarijato mes tegalime tikėtis, kad jisai nukreips kares, bet niekad nesitikėkime to nuo diplomatų, kurie viską atlieka tiktai, idant patarnauti savo šalies kapitalistams.

L. F. d' M.—R.

Atsišaukimas reikale Pašalpinės Organizacijos

Sulig LSS. VI-tame susivažiavime priimtų nutarimų, kad reikalinga įsteigti Pašalpinę Organizaciją ir kad jos suorganizavimu turi tupintis tam tikslui išrinkta komisija, igaliotoji višrminėtame dalyke komisija šiuomi atsišaukia į draugus, prijaučiančius tokią organizacijai, kad, susirinkę ir apkalbėję dalyką, išreikštumėt savo nuomonę ir prisijustumėt mums ją podraug su surašu draugų, kurie pritaria tam dalykui ir prižada būti organizacijos nariais, kuomet ji bus organizuojama.

Sulig Suorganizavimo Komlsijos nuomonės, toji Pašalpinė Organizacija turės būti ant šiokių pamatų:

1. Ji neturės nieko bendro su LSS-ga, ir bus įcharteriuota, kaip atskira organizacija.
2. Organizacijos valdymasis bus demokratiškas.
3. Įstojimo mokestis bus \$2.00.
4. Šanarinė mokestis 50¢ kas mėnuo.
5. Pašalpa laike ligos \$6.00 kas savaitė bėgyje 6 mėnesių.
6. Posmertinės \$200.00.
7. Administracijos lėšos bus apdengiamos proporcionališkai per visus narius.
8. Organizacijos nariais galės būti tiktai tie, kurie yra klasiiniai susipratę, t.y. pripažįsta kliausių kovą.

Nuomonės ir draugų surašai turi būt priduoti žemiau paduotu adresu ne vėliaus, kaip rugsėjo (september) 20, 1911m. Nuomones gali prisijusti netik tam tikslui susiorganizavę kuopos, bet ir pavieniai draugai. Išreikšiant savo nuomonę, visupirma turi pranešti, ar sutinka su komisijos paduotu plianu: jei nesutinka arba turi kokius naujus patarimus, tai turi juos priduoti k-jai.

Draugai, tik nesivilkinkite su tuo dalyku, bet pasiskubinkite.

Darbas reikia jau šimet pradėti. Todėl prie darbo, kurie užjau čiate tam dalykui!

Phil'a, Pa. Aug. 5, 11.

" " Paš. Org. Suorg. K-ja

So. Boston, Mass.

{ A.C. Herman-Purvis
A. Žymontas
F.J. Bagočius

Laiškus siųskite adresu:

A.C. Herman-Purvis,

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Kunigas išdavikas.

Uršulės Zakonaitės bylos atbalsis.

Laikraščių skaitytojams gali būti plačiai žinoma apie Uršulės Zakonaitės bylą, nes apie tai daug buvo laikraščiuose rašyta apie metus atgal, ir buvo renkama aukos vedimui bylos. Ne vienas iš aukavusiųjų, negirdėdamas apie bylos stovį tokį ilgą laiką, galėjo pamislyti, kad tas aukas rinkę kokie apgavikai ir kad iš aukų jie patis pasinaudoję. Ištikrųjų gi, visai kitaip yra: nei vienas centas nežuvo. O į laikraščius buvo perstota apie bylą rašyti, kadangi nežinota, kada atsibus paskutinis teismas ir nusprendimas.

Męs, nariai komiteto varymui bylos, vietinių lietuvių išrinkti, negirdėdami nieko nuo savo advokato, paėmę advokatą iš E. St. Louis, nuvažiavome į St. Louis, Mo. Court House (teismo butą) pasižiūrėti į rekordus (užrašus), idant dasižinoti ką nors kas link bylos pabaigos. Čia tai mes ir susekėme savo niekadėją kun. J. Gadeikį, kuris, kaip išsiaiškino, taip baisiai užkenkė musų bylai savo šmeižimais ant nekaltos merginos ir podrang ant savo parapijonių. Tai per jį mes pirmąją bylą pralošėme, ir turėjome paduoti apeliaciją. Gi kada išnaujo teismas atsibus, tai da ir dabar nežinome. O minėta mergina, kuri yra po \$1.000 baudos (parankos), tebegyvena East St. Louis, Ill. O kun. J. Gadeikio liudijimo kopiją, išimtą iš minėto teismo rekordų, šičia paduodame, išvertę ją į lietuvių kalbą:

East St. Louis, Ill., 3 vasario, 1910m.

Dalyke Marės Cukas, kitaip Uršulės.)*

Jono A. Gadeikio apreiškimas (palludijimas), palmtas ir užrašytas į rekordus (užrašų knygas) per George C. Murrell'į, atei-vystės (immigracijos) inspektorių, kuriam patarnavo bei pagelbėjo (šiam dalyke) E. C. Zulley, vertikas.

Prisieglta.

Mano vardas yra Jonas Gadeikis. Aš gyvenau po num. 1505 Baugh Avenue, East St. Louis, Ill. Aš esu pastorius (turėjo būt kunigas; *priest*, o ne *pastor*, kaip Gadeikis pasivadino. Red.) lietuviškos Romos-katalikų Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, E. St. Louis, Ill. Aš žinojau Marę Cukas, kitaip Uršulę Zakonaitę, tulą laiką, kuri mano reputacijoje (nuomonėj) (turėjo būt *in my opinion*, bet ne *in my reputation*. Red.), yra žinoma, kaip publiška kekšė. Sam Yociss, savininkas šokių svetainės po num. 537 Collinsville Ave., pranešė man, kad Uršulė Zakonaitė lankėsi minėtoje svetainėje ir kad ji užsilaiškė tokliu būdu ir taip veikė, kad tas parodo, jog ji buvo kekšė.

Pirmo sausio 1910 m. Sam Kairis ir jo bendrai, kurie yra man žinomi, kaip blogos garbės žmonės, surengė šokius ir kad minėtą naktį toji mergina tenai buvo ir vėlyboj valandoj ji apleido svetainę su Sam Kairiu ir nesugrįžo. Tas vyras, Kairis, turi kambarį ant šokių svetainės. Yra paprasta pas lietuvius dastatyti svaiginančius gėrimus prie kiekvienos progos ir jais buvo patarnaujama tą naktį. Jonas Cassly pasakė man, kad ji pavogė jo pačios žiedą ir kad ji taipgi yra kekšė. Vieta, 443 Collinsville Ave., buvo man žinoma pastaraisiais metais, kaip prostitučių (kekškių) lizdas. Svarstant pagal jos išžiūrą, jos veikimus, vietas, kurias ji lanko, draugią, kurios ji laikosi ir iš užsitikimų žinių (informacijos), kurias aš gavau nuo man atsidavusių parapijonių, aš neturiu jokių svyravimų, kada sakau, kad ji kekšė. Sausio 23 d. 1910 m. atsi-buvo parapijos mitingas, kurį laikė lietuviai viršminėtoje svetainėje, ir tas dalykas buvo svarstomas (diskusuojamas), o taipgi vienas pirmesnis atsitikimas, kur viena lietuvaite kekšė buvo deportuota (sugrąžinta atgal iš Amerikos), ir tame susirinkime tapo sutarta, kad, nepaisant kokio charakterio nebutų lietuvis, kokis blogas jis nebutų, jų pereiga stovėti už juos (lietuvius) ir ginti juos.

Aš rimtai galiu pasakyti, jog govėdos dalis, kuri mėgina apginti tą moteriškę, taip daro dėlto, kad ji yra musų tautos ir dauguma jųjų (t. y. apgynėjų.) taip daro dėlto, kad jie užsima paleistuvyste ir bijosi, jog jeigu toji bus sugrąžinta atgal, tai kad ir daugiau iš jų, kurios yra kaltos, bus sugrąžinta už tokį pat prisikaltimą. Aš taipgi pasakau, kad James Soloman yra man žinomas dvejus pastaruosius metus, kaip teisingas, užsitikėtinas, blaivus jaunas vyras, vienas iš geriausiųjų mano parapijos narių.

Valdžia galėtų gauti tulus labai svarbius liudininkus šiame dalyke, jeigu ne tas faktas, kad buvo grasinama jųjų gyvasčiai, lygiai kaip ir gyvasčiai vertiko Edw. C. Zulley'o. Grasinimą padarė toji govėda. Tankiai esti užsimenama tarp tos govėdos narių, kad nebus vietos Soloman'ui, vertikai Zulley'ui ir man pačiam E. St. Louis'e, Ill.)*

Pasirašė J. A. Gadeikis.

Pasirašyta ir prisiegta prieš mane East St. Louis'e, Illinois šioje trečioje dienoje vasario 1910.

George C. Murrell Immigrant Inspector.

Red. prierasas. Šitą kopiją Sam Kairis buvo mums prisiuntęs desėtku dienų pirmiau. Bet ji tuokart nebuvo pas notarijų palludyta, ir todėl mes ją sugrąžinome Kairini, kad jis prisiegtų už jos teisingumą prieš notarijų; ką Kairis ir padarė. Štai notarijaus palludijimas:

Illinois valstija, Randolph apskritis, SS.

Tilden, Ill., 26 liepos 1911.

Ypatingai atėjo prieš mane Sam. Kairis ir prisiegė, kad vieš paduotieji tvirtinimai buvo padaryti Jono Gadeikio. Pasirašyta ir prisiegta prieš mane Tilden'e, Ill. šią 26 tą d. liepos 1911

Jas. Connor

(Antsp. vieta)

Notary Public

Seal

Kaipu skaitytojai pamenate, kn. Gadeikis pirmuose žodžiuose savo liudijimo pamėnėjo Marę Cukas.

Ji tik-ką buvo atkeliavusi iš Lietuvos į E. St. Louis'ą. Bet ji buvo dar nepilnametė ir atsisakė eiti už vyro, kuris jai buvo pasiuntęs laivakortę ir kuris buvo trissyk senesnis už ją. Turbut, už tai minėtas kunigėlis iširdo, kad negalėjo gauti \$15 už surišimą. Niekas iš vietinių lietuvių nematė, kad ji būtų buvusi kalmė nors bloga mergina. Kn. Gadeikis gi perstatė ją. Vals valdžiai už blogiausią ir bjauriausią, ir ji buvo sugrąžinta atgal į Lietuvą pas tėvus. Kada vietiniai lietuviai sužinojo apie juodvarnio Gadeikio šunybę, tai jau buvo pervėlu gelbėti nekaltą merginą, nes jinau jau buvo kelionėje.

*) Skaitytojai žemiau pamatys, kad Marė Cukas buvo visai kita mergina, negu Uršulė Zakonaitė. Marė Cukas nesivadino save Uršule. Ji buvo per kn. Gadeikio tarpininkystę sugrąžinta atgal į Lietuvą. Tas kunigpalaikis, matyt, norėdamas melagingai ludyti, kad Marė Cukas sugrįžo atgal į Ameriką ir pasivadino Uršule Zakonaitė, — davė šį palludijimą po vardu „Dalyke Marės Cukas, kitaip (pasivadinusios) Uršule“. Taigi kn. Gadeikis matomai supainiojo tų dviejų merginų vardus, kad Suv. Valst. išsiųstų Zakonaitę atgal, kalpo sykį jau išsiųstą, bet sugrįžusią.

Red.

*) Angliška kalba kn. Gadeikio nepaprastai netikusi; verčiant į lietuvišką laikmės kaip galingi arčiau Gadeikio angliškių išsitarimų, bet tuomi paduotieji turėjome žiūrėti, kad būtų skaitytojams suprantama.

Red.

Kn. Gadeikiui patiko toks amatas. Po trumpam laikui jis užsimanė taip pat pasielgti ir su Uršule Zakonaite; ale tas jam ne pasisekė, kadangi vietiniai lietuviai užkirto tam kelią.

Kn. Gad, savo paliudijime bešmeizdamas savo parapijonis, paminėjo Sam Kairį, kuris dabar padavė teisman šmeižiką kunigą, reikalaujamas \$5000 atlyginimo. Teismas atsibus rugsėjo mėnesyje. Apie pasekmes bus skaitytoiams pranešta.

Ne vientik vietiniams lietuviams įkirėjo kn. G., bet ir pačiam Belleville's vyskupui Johnsonui; ir vyskupas jį prašalino iš savo vyskupystės. 5 liepos kunigėlis «išsimufo» iš E. St. Louis'o; girdėta, kad jis apsisotęs Jurgio parapijoj Chicagoje. Gal but, kad ir tenai jis užsiims transportavimu (gražinimu atgal) lietuvių ir lietuvaičių į tėvynę.

Taip tai išplaukė alyva į viršų, tapo susekti mūsų jagamastėlio judošiški darbai. O kaip dangstėsi! Kada viename parapijos susirinkime tulas parapijonis ėmė savo sielos ganytojui Gadeikiui išmetinėti jo tamsius darbus linkui Marės Cukas ir Zakonaitės, tai kunigėlis pašoko ir pasiulijo \$100 parapijoniui, jeigu tas parodys faktus; parapijonis tuom kartu neturėjo faktiškų prirodymų, taigi ir nepriėmė kunigo pasiulijimo.

PS. Dar turiu pridurti, kad liudytojais už Zakonaitę buvo daugiausia žmonės ir moteris, pas kuriuos ji buvo gyvenusi, ir merginos, su kuriomis ji sykin dirbo. Pjovyklų girdėtiniai liudijo, jog Zakonaitė dirbdavo dieną iš dienos be «sumistavimo», uždirbdama \$6-9 į savaitę. Kn. G. gi savo paliudijime begėdiškai sumelavo, pasakydamas, buk tai paleistuviai stoja už Zakonaitę.

Komiteto narys *Sam Kairis*.

Graudu ir kerštas ima, kada išžiuri, kokią misiją atlieka Amerikos lietuvių kunigai tarp Lietuvos sunų ir dukterų. Kad sumanytų, jie transportuotų visu, kurie jiems biznio nedaro. Jie yra lietuvių apgynėjais tik patol, pakol mato, kad galima pompuoti iš jų dolerius.

Red.

SOCIJALIZMO TRUPINIAI.

VIII. Ar socializmo laikuose bus pinigai?

Socijalistams šiandien gana tankiai pastatoma šiokie du klausimai: 1) Kaip socializmo laikuose galima bus apsieiti be pinigų? ir 2) Jei jau socializmo laikuose bus pinigai, tai ar tuomet taip pat nebus išnaudojimas, kaip kad šiandien?

Ant tų klausimų galime atsakyti sekančiai: Socializmo laikuose bus pinigai, kaip saikas (mlera) dėl dalykų vertės saikavimo. Gal jie bus kitokioje formoje, gal vieton rublio, franko, dolerio ir t.p. bus darbo čekiai, kurie rokuosis darbo valandomis ir minutomis; vienok, nežiurint ant jų formos ir vardo, jie visvien pinigų užduotį atliks, ir per tai pinigai socializmo laikuose bus.

Kad socializmo laikuose gali būti išnaudojimas, iš priešasties pinigų buvimo, yra klaidingas manymas, todėl kad su pinigų pagalba nebus galima nieko išnaudoti. Socializmo laikuose nei vienas negalės didelius turtus sudėti, nes ir dabar nei vienas teisingu ke liu, be kitų išnaudojimo, negali tapti milijonierium laike savo gyvenimo. Kitas pamislys, gal būtų galima daug sučėdyti, — karčiai apsirinkanti svajonė! Na, bet daleiskim, kad kokis ir susidės socializmo laikuose gana daug pinigų; tačiau ar jis galės kitus išnaudoti? Negalės. Negalės todėl, kad socializmo laikuose jis negalės pinigų į banką idėti, idant jam nuošimčius neštų — juk bankų tada visai nebus. Gal manote, kad jis užsidės kokią dirbtuvę; bet ką jis pelnys iš to? Juk turės savo darbininkams mokėti tiek pat, kaip ir visuomenės valdomosiose dirbtuvėse mokama; mokėti tiek pat, kaip ten, reikiama neturėti pelno. Negaunant pelno, reikia pačiam dirbti, idant užsidirbti duoną, o laikyti dirbtu-

vę be pelno ir pačiam prleg tam dirbti niekam nebus išrokavimo. Jokios naudos iš to nėra, apart vardo, kad esi dirbtuvės savininkas.

Be to, socializmo laikuose nebus jokio išrokavimo čėdyti pinigūs. Ir kam gi bus čėdyti? Pragyvenimas kiekvienam dirbt norinčiam žmogui bus užtikrintas. Jo vaikai bus visuomeniškais kaštais auklėjami ir mokinami, o kada užbaigs mokslą, tai gaus darbą. Kuomet žmogus dagyvens iki 50 metų amžiaus (o gal dar ir anksčiau), visai neturės dirbti, bet gaus pragyvenimą, kaip kad pirmiau dirbdamas. Pasenusiems žmonėms bus mokama pensija, todėl kad jie per 30 metų savo geriausio amžiaus laiko yra jau pagaminę tiek turto, kad jiems užtenka iki jų amžiaus galo. Šioje gadynėje tai ir žilos rankos turi dirbti, jei nenori badu mirti. Kaip matote, tai socializmo laikuose nereikės pinigai taupyti. Dabar pinigai taupoma senatvės ir savo vaikų aprūpinimui, o ateityje tie dalykai bus visuomenės aprūpinti. Tada kiekvienas višą savo uždarbį galės sunaudoti smagesniam gyvenimui.

L. F. d' M.-R.

APŽVALGA.

Girdėtis, kad advokatas Brad chulis rankas trina, džiaugdamasis, jog tai «good case» yra prieš *Kovą*. Mat, *Kova* išdavė kun. Alšausko «veikimus», kuriuos jis atlikdavo linkni lietuvių revoliucionierių revoliucijos laiku. Velijame Brad chuliui gero uždarbio iš to «keiso», nes ir jam reikia padaryti sau gyvenimą, ypač, kad jo išplaukos pasimažino, iš priešasties atstatymo nuo nuolatos «tarnystės» Susivienijimui. «Bečijame», kad jagamasčiai Tumas ir Alšauskas nesuras geresnio advokato už Brad'chulį.

Pranešame draugams sąjungiečiams, kad mes, koviečiai, jeigu bus reikalas, *pasirodysime su faktais*.

Kl. Jurgelionis išpažino savo kaltybes kunigams-kolektoriams. Esą, ką rašiau *Skarde* prieš Jus, jagamastėli, kn. Alšauskai, tai buvo mano suklydimas.

Iš tos išpažinties reikia matyti vieną iš dviejų: ar Jurgelionis «pakutavoja» ar pas jį galvoj viskas keičiasi, taip kaip anas nelaimingas «alibi».

* * *

N31 *Lietuva* rašo:

...«Visos tos, dabar *Kovos* atkartotos, insinuacijos prieš kn. Alšauską yra bjaurus prasimanymas, galėjęs gimti tik tokiose (revoliucijos meto. Red.) anormalėse gyvenimo sąlygose, kokias tuomet Lietuva pergyveno»...

Mes gi pasakysime, kad tokiose «anormalėse» sąlygose esti geriau pažinti šitokius «veikėjus», negu kitokiame laike. Ramumo laikuose, kada niekas jų arti netėmija, jie sau patyliai «veikia», ir jų «veikimai» pasilieka patamsiuose.

Iš viso ko matyt, kad *Lietuva* laiko jagamastėlius po savo sparnu, tarsi savo paukštukus.

* * *

N35 *Draugas* kabinasi prie *Tėvynės* redaktoriaus Račkausko, kad tasai idėjo žinią, jog francuzai katalikai Canadoj sukėlė laikraštinę kovą už parapijų turtus, nenorėdami pripažinti vyskopus savo turtų globėjais; ir piktnasi, kad patalpino žinią apie popiežiaus įėjimus ir išlaidas.

Davęs «tėvelišką» pamokinimą *Tėv.* redaktoriui, *Draugas* sako: «SLA. organui reikėtų būti rimtesniu ir panašių «žinių» višai nedėti į savo skiltis. «Žinios» gadina orą».

Apie *Draugą* reikia pasakyti, kad jis lenda į SLA. reikalus

ir į Tėvyne, it ilgaveidė į barščius. O p—ui Račkauckni patariame įsitėmyti šitą patarlę: «Įsileisk velnią į bažnyčią, tai jis lips ir ant altoriaus»; nes p. R ir taip jau perdaug kunigų kailį čėdija.

* * *

Neseniai Amerikos lietuviai «patrijotai» apsidžiaugė «tautos didvyriu» meklėriu Juozu Gabriu; bet, matyt, jau ir Lietuvoje ne užilg juo apsidžiaugs. Štai N80 Lietuvos Žinios, aprašydamos Visuotinę Mokslo Draugijos susirinkimą, sako:

«Nemaža rupesčių turėjo (komisija prižiūrėjimui fondo vadovėliams leisti) su J. Gabrio geografijos vadovėliu.

«Dar prieš pereisiant fondui į Mokslo Draugijos rankas, Gabrys gavo 1900 rub., kaip paskolą vadovėliui išleisti su sąlygomis: vadovėlis liekasi fondo nuosavybe, kaip ir visos klišės; padengus išlaidas, fondas apsiėmė likusius egzempliorius atiduoti Gabriui. Gabrys tečiau pats pradėjo vadovėlį pardavinėti ir dar prašė jam primokėti 300 rub. Komitetas sutiko, tik pareikalavo atskaitų, kad visos knygos būtų atsiųsta Draugijon, o taip—pat ir klišės. Bet p. Gabrys nutilo ir toliau pardavinėja»...

* * *

N31 Keleivio Masonas nepritaria moterims, kad jos šaukia: «Jūs tironai (vyrai), duokit mums lygias tiesas». Toliaus jis sako: «Jeigu jos nebalsuoja, tai tas joms didelės, o gal ir jokios skriaudos nedaro. Aš pats nebalsuoju ir nejučiu, kad aš turėčiau kokią skriaudą iš to». O dar toliaus klausia: «O kam—gi balsavimas moteriai!» Sako Masonas: «Pats prigimimas paskyrė jai vietą namuose, pagaminti vyrui valgi ir auklėti kūdikius».

Jeigu ypata nenori balsuoti, tai lai sau nebalsuoja, bet lygybė ir žmoniškumas reikalauja, kad, taip—pat kaip vyrai, moteris turėtų teisę panaudoti savo balsą, kada mato tame reikalą. Moteris, gavusi balsą, daugelyje atsitikimų mokėtų jį suvartoti netiktai savo, bet ir vyriškių labui. Taip, moteris, budama jautresnio prigimimo, negu vyras, labiau už jį priešintis kareiv. Moteris, budama blaivesnė už vyrą smarkiau, negu vyras, kovotų prieš išdirbimą svaiginančių gėrimų nuodijimui žmonių etc.

Kas link užmetimo, kad moteris vieta ne politikoje, bet namie, tai galima atsakyti, kad ir vyrai, kurie turi balsus ir jais nau dojami, ne kažin kiek laiko turi praleist politikoje, ir teisė balsavimo jiems nekluduo atlikti savo kasdienines užduotis. O jeigu kuri moteris tiktų užimti kokią augštą politikoje vietą geriau, negu vyras, tai iš to nei vyrai, nei moteris juk blėdies neturėtų. Be to, moteris turi taipgi ir savus reikalus, kurių vyrai nemokės už jasias atlikti.

Duokime tik moterims lygias teises su vyrais ir lai mums galvos neskanda, kad dėl tų teisių suirs pasaulis ir neatliks vyras savo darbo, o moteris savo. Žmonija juk neina kvailyn, bet protingyn ir geriau mokės susitvarkyti savo reikalus, negu mes, dabar ties viešpatis vyrai, galime aprokuoti.

Vieną dalyką Masonas gerai pasako — tai kad moteris perdaug sau už nuopelną stato, jog jos gimdo. Anot jo,

«Tokis jau gamtos įstatymas ir kitaip būti negali. Moteris — taip—pat ir vyras — yra aklas įrankis gamtos rankoj. Moteris visai negali didžiuotis tuomi, kad jos gali gimdyt kūdikius. Tuomet vištoms irgi reikėtų pripažinti garbę, kad jos deda kiaušinius ir peri viščiukus. Bet mes to nepripažįstam, nes mes žinom, kad ištikrųjų kiaušinius deda gamta, o višta yra tik įrankiu tam darbu».

Skaitytojams ir vertėjams žinotina!

Verčiu iš vokiečių kalbos K. Kautsky'o veikalą: «Socijališkoji revoliucija» (I. «Socijališkoji reforma ir socijališkoji revoliucija». II. «Ant rytojaus po socijališkosios revoliucijos».)

P. Kovas.

AMERIKA.

McManigal'io «lekcijos», Los Angeles. — Burns'o detektivai nuolatai lankosi į kalėjimą pas McManigal. Jie jam kuone kasdieną duoda «lekcijas», kaip jis turi šnekėti, kada ateis reporteriai (pranešėjai laikraščiams) arba šiaip jau kas; jį taipgi mokina detektivai, ką jis turės kalbėti laike telmo, kaipo liudytojas prieš brolius McNamaras. Dabar, kada ateina reporteriai, tai McManigal'io «mokytojas» detektivas McLaren stovi ir tēmija, kad McManigal nepadarytų klaidos savo žodžiuose, o jeigu kur suklumpa išdavime «lekcijos» prieš reporterius, tai McLaren tuojaus pataiso klaidą.

McManigal'io žmoną detektivai savo persekiojimais įvarė į ligą. Ji dabar randasi ligonbutyje, bet ir čia neapleidžia jos detektivai — vis slankioja aplink ir šnipinėja.

Broliai McNamaros yra geriausioje sveikatėje ir net pasidarė šunkesni keliatu svarų. Atsišaukia daugybė liudytojų už McNamaras.

Čia pasitvė į kandidatus už miesto majoro socijalistas Job Harriman, kuris, tikimasi, ir laimės majorystę.

McManigal busiys paliuosuotas ir apdovanotas už «prisipažinimą prie kaltės ir «teisingą» liudijimą» prieš brolius McNamaras. Taip mano McManigal'io dėdė Behm; sako, juk ir Harry Orchard, «prisipažintojas ir liudininkas» Haywood'o byloje, po kelių metų kalėjimo tapo paliuosuotas ir da gausiai kapitalistų apdovanotas; o jis juk buvo «prisipažinęs» žmogžudystėje.

Kapitalistiškas laikraštis «The Star» kovoja už socijalistus, artinantes rinkimams į miesto valdininkus mieste Scripps, Cal. Neseniai The Star patalpino ant pirmo puslapio stambiomis raidėmis atspausť straipsnį, kuriame išgyrė socijalistus, kaipo kovojančius už visos liaudies gerovę prieš nedidelį biznierių skaitlių. Matyt, socijalistai laimės rinkimuose.

Neišduos Rusijai revoliucionierių Malkovą, kuris vogtinai atkeliavo iš Liepojaus į Ameriką ant garlaivio «Birna». Rusijos konsulas pareikalavo Suv. Valst., kad išduotų jai Malkovą, bet socijalistų kongresmanas Bergeris užstojo už jį ir jis, be abejonės, nebus sugrąžintas į caro nagus. Malkovo advokatais—apgynėjais yra žinomi socijalistai Simon O. Pollock ir Morris Hillquit. Malkovas yra vienas iš jureivių revoliucionierių, kurie 1905 m. užgrobė nuo Rusijos valdžios šarvuotį «Potiomkiną».

Kada laivas «Birna» apsistojo New Yorko nuste, Malkov, bijodamas, kad jį tuoj atgal negrąžintų, šoko į vandenį ir išplankė ant kranto, bet čia jis buvo sugautas. Keli New Yorko daktarai ir tuli turtingi žmonės apsiima padėti kauciją (parankos pinigų) ir užlaikyti Malkovą, kol jis gaus darbą. Malkovas yra mitras mašinistas ir boilerių darytojas.

Žmogus ir šuo. Medford'e, Ore. automobilis pervažiavo šunį, ir už šuns sužeidimą automobiliaus savininkas buvo nuteistas užmokėti 90 dol. šuns savininkui. Kiek vėliau kitas automobilis dikėiai sužeidė žmogų; jis prasirgo dvi savaites ir nors skundė automobiliaus savininką, bet nieko negavo. Kada paskui sugrįžo į dirbtuvę, tai jau savo vietoje rado kitą bedirbant ir pasijuto esą be darbo išstumtas ant gatvės.

UŽRUBEŽIS.

Anglija. 10 d. rugpjūčio, po ilgo atkaklaus pasipriešinimo Anglijos parlamento ponų rumas, vadinamas lordų rumu, 131 balsu prieš 114 balsų nutarė apsirubežiuoti savo teises. Prie to juos privertė dabartinė liberališkoji valdyba, kurios ministerių pirmininkas Asquith prikalbėjo karalių George'ą, kad paskirtų naujus lordus, jei dabartiniai lordai priešintųsi liaudies atstovų rumo (House of Commons) sumanymui aprubežiuoti lordų teises. Lordai, matydami, kad šiaip ar taip jų teisės taps aprubežiuotos, galų-gale patįs nutarė pasiduoti ir priėmė liaudies atstovų rumo sumanymą. Tasai yra labai dideliu žingsniu linkui tikros demokratijos Anglijoje.

„Tegul jie visi išdovsia, kaip kiaulės klampynėje.“ Taip pasakė augštas Turkijos valdininkas Kjori apie sukilėlius albanus.

Jie sukilo prieš turkų valdžią dėlto, kad ji norėjo priversti juos priimti turkų papročius; kad ji apsunokino juos sunkiausiomis taksomis ir kad ji be ioklo saiko grūdžia jaunus albanus į kariumenę į tolimiausias viešpatystės dalis.

Tuli turkų kariumenės vadai, pasiūsti į Albaniją, kad nuslopinginti sukilimą, mano, kad geriausia tai ne sukilimą slopinti, bet išnaikinti albanus. Aršiausiu iš tokių vadų yra gen. Torgut Paša. Jis užmuša, kiek tik gali, nežiurint, ar tai būtų sukilėliai ar ramūs žmonės. Anandie jis suvarė 8000 ramių albanų į kalnus ir apstatė aplinkui kariumenę, taip kad nelaimingieji iš niekur negalėtų gauti maisto; ir jie smarkiai miršta iš bado. Buvo pareikalauta, kad jie atiduotų turkams savo ginklus; bet jie neduoda, nes iš patyrimo žino, jog bus išmušti, jeigu atiduos ginklus.

Francija reketjonierių rankose. Per dabartinio ministerio pirmininko Caillaux įtekmę parlamentas atmetė socialistų reikalavimą, kad geležinkeliai priimtų vėl darban visus straikavusius geležinkelio darbininkus. Be to, areštuojama straike vadai ir Darbo Sąjungos (konfederacijos) viršininkai už tai, kad jie vartę traukinius iš rėlių ir per tai užmušė daug žmonių. Vienok kaltintojai neturi jokių darodymų prieš tuos darbo žmonių vadus.

Ispanija užmuša 26 savo jureivius, kurie ant laivo Numancia uoste Tangier'e buvo pakėlę riaušes, reikalaudami, kad jiems būtų palengvinta darbas. Karės teismas Cadiz'e pasmerkė juos myriop.

Matyt, kad iš priežasties to teismo, o gal ir nugalabinimo pasmerktųjų jureivių, pakilo Ispanijoje maištai, nes jokių žinių iš Ispanijos negalima gauti apie jos vidurinę politišką tuomlaikinį gyvenimą. Turbūt yra įvesta aštri cenzura ant žinių iš tos šalies.

DARBININKU GYVENIMAS.

Amerikoje.

CHICAGO. — Vakariniams geležinkeliams grėsia didelė straike. Ketina straikuoti tų geležinkelių darbininkai, boilerių darytojai, telegrafistai ir mašinistai. Jų reikalavimai yra tokie dideli, kad geležinkelių kompanijoms vakaruose apsieitų \$50,000,000 viršaus į metus pakloti, idant užganėdinti tuos reikalavimus. Wall Street'o piniguočiai yra labai susirupinę apie tą grėsiantį straiką.

CLEVELAND, Ohio. — Sunkiai sužeista du straikeeriai, kada į straikuojančius siuvėjus ėmė šaudyti dirbtuvės „sargyba“, kuri norėjo nuvaikyti straikeierius, apstojusius apie dirbtuvės boso namus, kuriuose buvo užlaikoma kelias straiklauzių. Paskui atsigrudo policija, apdaužė straikeieriams galvas ir dar nusivedė kelis į policijos nuovadą.

Užlaikymas detektyvų, policijos ir kitokių galvažudžių, kurie daboja dirbtuvę, lėšuoja miestui apie \$500 į dieną.

CHICAGO. — Chicagos švarkų siuvėjų (Cloak makers) unija turėjo savo susirinkimą, ant kurio vienbalsiai nutarė straikuoti toliau prieš savo darbdavį P.B. Palmerį

Unija prašo publikos parėmimo. Sprendžiama, kad straikeeriai turės laimėti.

BROOKLYN, N. Y. — Sustraikavo 250 motormanų ir konduktorių ant Coney Island gatvekarių linijos. Reikalauja, kad jiems būtų pakelta alga ir kad alga būtų išmokama, kaip tik esti išdirbta savaitė; mat, ligšiol išmokėjimą algos kompanija užtraukdavo dar kelias dienas ar kitą savaitę.

Žmonės užjaučia straikei ir nevažiuoja Coney Island karais, ant kurių dabar dirba straiklauziai. Kompanija samdo žmones, kad jie važinėtų Coney Island karais ir už tą „darbą“ moka po \$2.50 į dieną.

GALVESTON, Texas. — Jau keli mėnesiai, kaip eina kova tarp lentų pjovimo dirbtuvių valstijose Texas ir Louisiana ir Lentų Pjovimo Darbininkų Brolystės, turinčios 2,600 narių. Uždaryta 50 dirbtuvių. Darbdaviai pasigarsino panaikinsią darbininkų brolystę, nėra, kitaip, brolystė panaikintų jų pramoniją.

Užsienyje.

MEXICO CITY. — Straikuoja 7,000 El Oro angliakasių prieš amerikonus ir anglos kasyklų savininkus, reikalaudami pakėlimo sau užmokesčio. Straikeeriai rodo didelę neapykantą link svetimtųjų išnaudotojų.

Straikeeriai paliuosavo kalinius iš El Oro kalėjimo. Valdžia pasiuntė kariumenę į vietą riaušių. Kareiviai nušovė 9 ir sužeidė 32.

LONDONAS. — Didis straike, kuriame dalyvavo 125,000 darbininkų, dirbančių ant dokų ir išvežinių tavorus po miestą, užsibaigė. Darbininkai laimėjo. Jiems sutrumpinta darbo diena iki 10 valandų ir pakelta mokesčių ant 25%. Visi straikevusieji bus atgal priimti darban.

LIVERPOOL ir MANCHESTER. — Straikuoja 8,000 geležinkelio darbininkų. Partraukta keli skyriai kariumenės, idant nedaleisti riaušių.

Liverpoolyje vienas policistas užmušta, o 40 sužeista, kada policija norėjo išvaikyti straikeierius, kurie laikė prakalbas.

IŠ DRAUGIJU GYVENIMO.

Armėnija. — Armėnų social revoliucionierių partija, įsteigta 1890 m., dabar turi 165,000 narių, išsisklaidžiusių po Turkiją, Rusiją ir Persiją. Jie turi savo dienraštį Konstantinopolyje.

Jie buvo siela judėjimo, kuris padarė Turkiją konstitucionališka valstybe iš Turkijos — despotiškos monarchijos. Suvienytose Valstijose Armėnų social-demokratų sąjunga turi 53 kuopas, ir išleidžia 7 laikraščius. Šiuolaik Armėnų social-revoliucionierių partija kenčia smarkų persekiojimą iš Rusijos valdžios pusės. Ilgus metus centru partijos propagandos buvo miestas Geneva Šveicarijoje, kur jie per 20 pastarųjų metų leido savo laikraštį *Droshak* (Vėliava).

Chinija. — Chinijos valdžia yra labai susirupinusi iš tos priežasties, kad jaunoji gentkartė pradeda galvoti už save. Liaudies susipratimas smarkiai anga. Nors Chinijos valdžia ne daleidžia išleidinėti socialistiškų laikraščių, bet yra 40 pirmieviškų laikraščių, kurie talpina socialistiškus straipsnius; už ką valdžia ant tų laikraščių šnairuoja ir kartas nuo karto juos baudžia. Chinijos socialistai užlaiko savo socialistišką žurnalą (magaziną) Japonijoje, kuris esti slapta įgabenas į Chiniją ir atsargiai skleidžiamas miestuose tarp darbininkų ir kaimuose tarp liaudies. Pastaraisiais laikais Chinijos valdžia įprašė Japonijos valdžios, kad nedaleistų išleidinėti Japonijoje chiniečių socialistų laikraštį. Japonijos valdžia paklausė ir uždarė jį.

Japonija. — Japonijoje socialistai irgi turi slapstyti nuo valdžios. Jų partija pirmiau atvirai išleidinėjo savo laikraštį; bet valdžia jį uždarė. Pirmiau buvo galima socialistiškas knygas viešai pardavinėti, bet vienas senų ir palaikytų knygų pardavėjas sako: «Abelnai neperdaug budavo teparduodama socialistiškų knygų, kada galima buvo jas viešai pardavinėti, ale nuo to laiko, kaip jas užgynė pardavinėti, tai daug kas reikalauja jų. Męs ne galime atvirai pardavinėti socialistiškas knygas, bet męs jas pardavinėjame slapta ir turime gerą uždarbį». Neperseniai valdžia rado pas socialistą Toroyasu Kofoku kelias bombas, ir todėl biurokratai dar labiau ėmė persekloti socialistus: esą, socialistai rengia naują suokalbį ant šviesiausio mikados (Japon. karaliaus) gyvasties. Tačiau, nežiurint visų persekiojimų, socialistišką judėjimą smarkiai cina stipryn ir platyn; nes tas judėjimo augimas Japonijoje šiandien yra tik natūrališka pasekmė išsivysčiusio šalies kapitalizmo.

K O R E S P O N D E N C I J O S .

HOQUIAM, WASH. — Atsilankė garsus kalbėtojas William D. Haywood, Vakarinės Angliakasių Sąjungos (Federacijos) sekretorius. Jis laikė prakalbą, ant kurios prisirinko suvirš 500 klausytojų; buvo keliatas ir lietuvių.

Įžangoje kalbėtojas pasakė, jog kalbės taip, kad galėtų ir advokatas suprasti ir preacheris (pamokslininkas) apčiuopti. Prakalbos tema buvo «Darbininkų kliasa ir kapitalistų». Kalbėtojas privedė, dėlko męs matome daktarą, advokatą ar kunigą stovint augščiau už save. Sako, per tai, kad męs stovim ant savo galvų, bet atsistokim ant kojų, o pamatysim, kad jie stovės žemai, mums, darbininkams, po kojų. Kalbėtojas priminė, kad žmogus perstoja būt žmogum, kaip tik užsideda kareivio uniformą; kad kapitalistai atiduoda darbininkui tiktai 17% jo uždarbio. Užbaigdamas, kalbėtojas ragino darbininkus balsuoti už socialistų partijos kandidatus, o ne duoti save suvlytioti republikonams ir demokratams.

F. Z a v i s t.

CICERO, ILL. — Laikė prakalbas neseniai iš Lietuvos atvykusieji kunigai: Tumas ir Alšauskas. Pastarasis nieko įdomaus nepasakė, o tik gyrė «Saulės» mokyklą Kaune ir ragino jai aukau-

ti. Kn. Tumas agitavo, kad kiekvienas išėivis grįžtų į Lietuvą pirkti žemės ir tenai apsigyventų. Jis taipgi «aiškino», buk socializmas esąs «egojizmas» (saumylbė) ir «absurdas».

Argi ištikro socializmo mokinimas yra egojistiškas? Ar socialistai nenori, kad visai darbininkiškai luomai ir visiems žmonėms būtų lygybė? Jeigu taip, tai socializmas nėra egojistišku ir socialistai ne saumyliai, nes nei socializmas, nei socialistai netrokšta gerovės tik sau ar vienai žmonių grupai, bet visai žmonijai, neskiriant tautų, lyties bei tikybos. Ar ne?

Greičiau jau Tumas daro absurdą, nes jis mano kelti tik lietuvių tautą ir, kaip patrijotams yra priprasta, neatsisakytų kelti savo tautą su skriauda kitų tautų. Ir tame apsirėškia siauras egojizmas, ant kurio ir remiasi kapitalistiškas surėdymas, kurio tai surėdymo atstovu ir apgynėju yra ir pats musų Tumas.

Socialistai kovoja už lygybę visiems. Ar dabar supranta Tumas, kad socializmas — tai ne egojizmas?

A. L. A s t r a u s k a s.

M O T E R U S K Y R I U S .

Apsišvietusi motina—laimės šaltinis.

Kuomet męs pagrižtame iš surukusios dirbtuvės, pavalgom, pasilsim ir paskui išeiname pasivakščioti bei atsikvėpti tyresniu vasaros oru, nekartą galime pastebėti, kuri šeimyna yra laiminga, o kuri ne.

Męs, eidami siaura, darbininkų apgyventa gatve, karts nuo karto sutinkame burius ir burelius bezaidžiančių vaikų, ir, jeigu męs atkreipsime atidą į juos, tuoj pamatysime juose įsimaišius keliatą švariai apręgtų, nupraustų vaikų, o jeigu panorėsime pažinti jų motiną, tai mums nereikės ilgai įieškoti, nes jų motina taip-pat švariai apsitaisius, su laikraščiu ar knyga rankose, sėdi prieš juos ant gražiai nuplautų laiptų. Ir tas mums aiškiai parodo, kad ta moteris yra apsišvietusi ir ji ir jos vaikai daug skiriasi nuo kitų tokių-pat darbininkiškų šeimynų narių.

Mums tankiai pasitaiko įeiti į kambarį, kuriame gyvena mums nepažįstama šeimyna. O jeigu męs tėmsime, tuoj suprasime, kokios pakraipos yra to kambario šeimyninkė ar vaikų motina. Jeigu šeimyninkė bus nors truputį apsišvietusi, kambarys bus švarus, kiekvienas daiktas turės savo vietą ir visur matysime tvarką. Tokioje šeimynoje galima matyti laimę. Tuoj ateivį paprašys sėstis ir pradėjus kalbėtis — kalbės vyras, jam pabaigus kalbės moteris ir ateivis bus linksmas, gėrėsis tokia šeimyna ir stengsis atlankyti ją tankiau.

Tokioje šeimynoje męs matysime ir kudikių patraukiantį, meilų apsieimą su motina ir tėvu: jie, priėję prie motinos, apkabina rankutėmis jos kaklą ir prašo vieno ar kito geidžiamo daikto. Motina gi taip-pat patyliuku jiems atsako, ar išpildo prašymą ar ne.

Bet jeigu mums pasitaiko įeiti į kambarį, kuriame gyvena neapsišvietusi šeimyna, o ypač tamsių gerų katalikų, tuoj pirmiausia męs paregėsime ant stalo «dinerkę», keliatą stiklų, spicėjų musių (žinoma, jeigu vasaros laikas); viskas

netvarkoj: vyras vienam kampe, moteris antram, susivėlę, apdriškę; vaikai murzini ir visas kambarys atrodo greičiau panašiu į kutę (tvartą), negu į šeimos gyvenamą kambarį.

Jeigu ateivis, norės užvesti kokią-nors kalbą, pirmiausia bus pripildyta «dinerkė» alaus, o tuomet tik pradės kalbėti. Kalbant taipgi negausi jokios tvarkos: kalba vyras, neapsileidžia nei moteris, abudu vienas kitą kvailina ir rėkia, kiek katras gali, kad tik vienas antrą užrėkt. O kuomet toki svečiai prirėkia ausis, tai net kelias dienas jose tas rėksmas girdisi.

Vaikai gi tokios šeimos taipgi keisti: jie pameta savo žaisles ir, sustoję kampuose, įsmeigia akis į ateivį ir žiuri, tartum žmogaus nematę. O jeigu ko panorės, toks vaikas neprašys, kaip višminėtos šeimos vaikas, bet pradės visa gerkle rėkti. Motina, išgirdusi vaiką rėkiant, nepaklaus ko jis nori, bet pripuolus pakratys, suduos kelias kumštines ir nustums į antrą kampą. O jeigu vaikas nenustos rėkęs, tai kumščiuodama apvarys visus kambario kampus ir galų-gale paklaus, ko vaikas nori.

Dabar mės, perėję gatvę ir porą kambarių, galime spręsti netik apie laimę šių šeimynų, bet mės galime išanksto pasakyti ir apie busiančių šeimynų laimę ir šeimynišką gyvenimą.

Todėl, jeigu mės norime buti laimingi šeimyniškame gyvenime, mės neturime žiurėti į laibą liemenį, į miltuotus veidus, bet į merginos protą ir jos motinos gyvenimą.

Mergina taipgi lai nežiuri į atraitytas kelines, į auksinius retėžilius, bet į vaikiną apsiėjimą, budą ir taipgi į jo tėvų šeimynišką gyvenimą.

Tokia pora bus laiminga, pavyzdinga ir gėrėsis savo šeimynišku gyvenimu, nepaisant ar juos suriš kunigas ar teismas (kortas) arba nickas, apart jų sąžinės, prisiekus viens kitą mylėt.

Jeigu norime but laimingi šeimynoj, turime šviestis, o apšvieta yra tik moksle, knygoj ir geram laikraštyje. O jeigu skaitysime, šviesimės, tai busime laimesnes ir mės ir mūsų vaikai.

Senas Vincas.

Laiškai į Redakciją.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Šiuomi išreiškiu širdingą užuojantą ir padėką LSS. VI susivaziavimui ir «Kovos» redaktoriui; — pirmamjam už nutarimą, o pastaramjam už įvedimą «Kovoje» naujos rubrikos «Moterų skyriaus».

Seniai jau yra pageidaujama mūsų sesėms turėti nuosavą laikraštį, kuriame galėtų išreikšti savo vargus, gvildinti gyvenimo klausimus ir apginti savo teises, bet dėja! Sunku išleidinėti moterims nuosavą laikraštį, kadangi neperdaug girdėtis veikiančiųjų mūsų draugių — daugiausia paskendę tamsybės rukuose. Taigi pakol kas reikalinga nors pašali niuose laikraščiuose nepalikti mūsų sesių užpakalyje, o ypač socialistams, kurie kovoja už lygybę tiesų, bet raginti jas sykiu pirmu suvienytomis spėkomis kovoti prieš mūsų

visų skriaudėjus.

Todėl, įvedus «Kovoje» «Moterų skyrių», manau, jog atsiras ir tokių draugių, kurios pradės rašinėti, žadinti iš snaudulio savo tamsesnės drauges, parodydamos, jog yra tokių draugių, kurios narsiai kovoja dėlei apgynimo savo teisių (kaip štai buvo aprašyta «Kovos» N28, straipsnyje «Ką veikia Londono sufragistės»).

Sąjungietis S. J.

GERBIAMOJI REDAKCIJA:—

Meldžiu paaiškinti, ką reiškia žodis sufragizmas arba sufragistes? Žinau, jog yra moteris, kurias vadina sufragietėmis, bet ką tas vardas reiškia ir iš ko paeina — nežinau.

Busiu labai dėkingas. Su pagarba

Sąjungietis S. J.

Atsakymas: — Žodžiai sufragistė ir sufragizmas paeina iš lotiniško žodžio suffragor, kuris reiškia balsuoti už ką-nors.

Sufragiste vadinasi moteris, kuri kovoja už lygias su vyrais balsavimo teises moterims. Moterų sufragizmas reiškia moterų judėjimą gavimui moterims lygių su vyrais balsavimo teisių; sufragizmu taipgi vadinasi ir pati teisė balsuoti.

BELETRISTIKA.

Senas Vincas.

Ar tik neapsiriko?

(Feljetonas)

Kuomet aš gyvenau Lietuvoj, man daugiau nieks neatėidavo į galvą, apart statukės pypkės užsirukymo, žagrės pataisymo, dalgio išplakimo ir nedėliomis išklauso šventų mišių ir pamokslų. Tai buvo viskas: mokslas, tikslai, idėja, apšvieta ir supratimas.

Šiandien aš esu Amerikoj ir mano akys pradeda žiurėti į platesnį pasaulį.

Lietuvoj budamas, aš bučiau niekad neišdrėjęs pradėti kalbą su jagamasčiu-kunigėliu, nepabučiavęs jam rankos, bet šiandien mano pažiuros yra persikeitusios ant tiek, kad jau aš netik rankos jagamasčiui nebučiuoju, nei tamista nevadinu, bet stačiai jam sakau «tu».

Apšvieta man parodė, kad ne jagamasčiai man duoda duoną, bet aš jiems. Todėl laikau jagamasčiams už priedermę, jog jie turi but dėkingi mums darbininkams už tai! Jie mus privalo vadinti «jūs tamistos», o ne «jūs chamai».

Ikišiol aš tikėjau, kad mūsų jagamasčiai niekad neapsirinka, nes jie mokyti vyrai: žino visų šalių tvarką, politiką, ekonomišką stovį, tautos kulturišką pakilimą, civilizaciją ir tt.

Bet, o nelaimė! — mano apsirikta, kaip skurdžiaus artojaus...

Paimu į rankas «Lietuvos» N31, kuriame vienas mūsų jagamastis su ašaromis šaukia ant «Kovos» korespondento, kad anas «skurdžius» ant proto įžeidė jagamastėlio «šleketnus» jausmus.

Sako, kad jie, apšvietę Lietuvos liaudį, dabar atvažiavę apšviesti Amerikoj paklydusius Lietuvos sunus, anot kantič-kių: «Palikę dangui taip daugel teisiųjų, ėjo jieškoti ant žemės griešnųjų». Taipgi jie sako, buk jie atvažiavo čion, kad pažiūrėti, kiek Amerikoj randasi lietuvių, kad žinotų, kiek reikės nupirkti dvarų, nes jie mano iškovoti kiekvienam lietuviui darbininkui po dvarą; turbūt, jie ėpėjo plotus žemės ant Saturno ar Jupiterio? Nės, kiek girdėjau, tai mūsų svečiai jagamasčiai jau yra bandę siųsti lietuvius ant viršminėtų palnetų: užnarina virvę ant kaklo ir «marš», Lietuvos sunau!...

Gaila jagamasčių! Jų ašaros taip ir barkšo ant «Lietuvos» skilčių, it ano vyro, kuriam iš akių išnyksta buteliukas su cickiu...

Bet, kad nepasirodyt liaudžiai panašiais vyrais, jie grasi «Kovai» poselenija ar katorga. Čia jau ir pasirodo, ką labiausia myli mūsų sveteliai jagamastėliai, t. y. «skurdžius» ant proto, «Kovą» ir visus socialistui «išmufyt» ant Jupiterio ir «dats oll!»

O gal mano mūsų sveteliai, kad jie ne Amerikoj, bet Lietuvos kaime, kur paprastai juos kumutės priima su gaidukais ir kitais gardumynais ir dar rankas išbučiuoja, kad jo mylista jagamastėlis teiktųsi valgyti?

Gal mano, jog ir čionais nepaklusniems gali pašaukti žandarus ir nepaklusnį atiduoti į švento Jono pusty-nes!

Jeigu taip, tai baisiai apsirikote, jagamastėliai, nes čion ne jusų gerbiamoji Rusija. Čion visgi yra laisvė, kaip jagamasčiams, taip ir «Kovca» «skurdžiams»—korespondentams, ir čion jūs negalėsite taip lengvai išsiųsti savo tautiečius ant jums mylimų planetų.

Socialistai gi nekeps jums gaidukų ir nebučiuos rankų, kaip ana kaimo bobelė, sakydami: «gal jusų mylistos, sveteliai, teiksitės priimti mūsų loską? Ragaukit truputį, jagamastėliai». Jie žino, kas jūs esate, ir todėl neišskėtė rankas prieš jagamasčius ir nepuošia jusų raudonos garbės vainikus baltomis, laisvo darželio gelėmis.

Bukite atsargūs, kad neprisieitų keliauti ir jums jusų gerbiamojo tėvo Kazio Kapucino keliais.

Apsirikote, sveteliai. Čion nėra lietuviškų kaimų nei kazokų jums paklusnių. Veltui jusų ašaros, veltui grasinimai katorga!

Vargšai, jagamastėliai!... Apsiriko juodi varnužėliai.

Svajotojui.

NORS likimas nemalonus ir lydi tave

Vis be galo iš vietos į vietą—

Tu svajoji ir jieškai sau laimės sapne,

Bet... atrandi tik vargą sau kieta...

* * *

Miels brolau! tu svajones pakeiski darbais:

Juk gražu milijonams tarnauti!

Ėik — skrajok jų tarpe žaibais milžiniais,

Neteisybes padėki jiems griauti!

Ėik—su jais tu svajoki, kentėki išvien;

Jų puslėtas rankas tu suspauski...

Prie naudingo tik darbo juos šauki kasdien,

Pavergtųjų krutinėmis jauski!

Sl. Strazdas.

Draugams.

PASAKYKIT, draugai milimieji,
Ar ilgai dar taip trošku čia bus?
Ar prašvitę rytai tolymieji

Pagamins neteišybei kapus!

Kiek Nerono laikų dar kartosis,

Kiek dar kraujo nekalto tekės!?

Ar ilgai čia tamsybė plėtosis?—

Kiek dar triuso padėti reikės!...

Pasakykit, kada skurdžiai—broliai

Iš letargo gilaus atsibus

Ar ilgai jie kentės, kaip ikšiolci?

Ar ilgai rems tamsybės stabus...?

Sl. Strazdas.

SAJUNGOS REIKALAI.

VI-to rajono reikalai.

Draugai, kodėl mes savo darbo neatliekame?

Štai «Kovos» N27 pasirodo vardai ir antrašai sekretorių, kurių senė nėra gyvų (ką tas reiškia? Red.). Nesuprantu, keno tai kalčia: ar rajonų viršininkų, ar administracijos. Todėl šaukiu visas kuopas prie tvarkos: kad rajono komitetas rupintųsi sužinoti, kiek yra jame kuopų gerame stovyje, ir suradęs tuoj praneštų LSS. Centro sekretoriui ir administracijai.

Ant X-tos Mass. konferencijos pasirodė, kad buvo net keturios kuopos suirusios, vienok jų adresai randasi «Kovoje». Aš mačiau, kad ir I-mo rajono ribose yra daug kuopų, kurių adresai klaidingai paduoti organe. Gal but, kad ir «Kova» siuntinėjama pagal tuos adresus. Todėl kuopų sekretoriai privalo savo adresus pertaisyti, o naujai išrinktieji turi paduoti savo adresus rajono valdybai, Centro komitetui ir LSS. sekretoriui.

Štai keli pavyzdžiai betvarkės:

85 kuopa Hyde Park, Mass. yra mirusi ir buvo apie tai pranešta administracijai, bet ji dar neišbraukta. Tas-pats ir su 86 kuopa Stoughton, Mass., su 111 kp. Orange, Mass., 61 kp. Lawrence, Mass. ir su 135 kp. (mano pernai suorganizuota) Lawrence, Mass. Januševičius yra garsinamas organe, kaipo 150 kp. West Hanover, Mass. sekretorius, o ju-

A Jovianus
235 Stokom Str

mi nėra. 41 kp. sekretorium dabar yra ne J. Burokas, 38 R R. Ave., bet P. Sabulis, 407 Main St.

Privedžiau tuos kelis betvarkės pavyzdžius, nes rajonai, kuopos ir Sąjunga turi nuostolius iš priežasties netikusio dalykų prižiūrėjimo.

Dar sykį raginu prie darbo! Vardu socializmo su socialistiška meile Jusų **L e o n a s J. G r i k š t a s.**

Gal drg. Grikštas norėjo ką daugiau pasakyti, bet rašyta jo buvo taip neaiškiai, kad tegalėjome tik tiek suprasti.

R e d.

Atidai IV-to rajono kuopų.

Šiuomi pranešu visoms IV-to rajono kuopoms, kad XVIII-ta mūsų rajono konferencija atsibus 27 d. rugpjūčio (August) 1911 m. Posėdžiai prasidės 9 val. ryto, po num. 1-3 Monroe St. Passaic, N. J.

Todėl IV-to rajono kuopos malonės prisijusti delegatus.

Busianti gerbiamieji delegatai, malonėkit nesivėluot, bet stengkitės pributi paskirtu laiku, nes svetainė paimta tik iki 8 val. vakaro, o reikalų turim gana daug.

Delegatai, važiuojanti gatvėkariais, turi išlipti ant Monroe gatvės ir eiti į rytinę miesto dalį iki pat svetainės; keliaujanti gi trukiai turi išlipti ant Passaic stoties ir klausyti Monroe Street, ką parodys bile kas.

Rajono sek. M. J. I š k a u s k a s
146 Morris St., Jersey City, N. J.

Žodis IV-to rajono draugams.

Kitą kart mūsų rajonas skaitėsi tvirčiausiu rajonu visoje Sąjungoje, nevien skaitlingumu narių, bet ir savo veiklu mu. Jo konferencijos atsižymėdavo savo naudingais nutarimais ir aukomis svarbiems reikalams. Užėjus pramonės kriziui ir iškilius nesuspriktimams pačioje Sąjungoje, žymiai susilpnėjo ir mūsų rajonas, bet paskutiniu laiku teko patirti, kad vėl mes, taip sakant, pradėdam atsigavinti. Suprantama, mes dabartiniam laike jau daug tvirčiaus stovime, negu pirma, jei ne skaitliuje, tai susipratime, nes juo toliau, tuo labiau mes persitikriname savo įdėjoj, geriaus suprantame klišinės kovos budus ir jau bile vėjalis negali mus išsklaidyti.

Bet nereikia manyti, kad jau mums daugias nieko nereikia: mūsų pereija dirbti be perstojimo, o juo mes plačiau veiksime, tuo platesnę savo darbui dirvą rasime.

Aš čion norėčiau priminti kuopoms, kad artinanties žieminiam metlaikiui, jau išanksto pasirupintume sutaisyti veikimo programą. Svarbiausia program dalis turėtų būti paskaitos, referatai. Įvairių-įvairiausi klausimai reikalauja išaiškinimo, o kitaip sunku tą atlikti. Butų geistina, kad pajiegianti draugai pasirupintų pagaminti paskaitas ir pasiųsti rajono komitetui, o kuopos jų pareikalautų. Pas mane jau randasi viena paskaita, parašyta drg. P. Norkaus. Reikia tikėtis, kad drg. Norkus ir kiti gamins paskaitas ir ant toliau, jeigu tik kuopos reikalaus jų.

Labai melsčiau kuopų sekretorių, kad, kas tik kuopoj yra veikiama, teiktųsi man pranešti, iš ko aš su kitais rajono nariais žinotume kuopų veikimus ir, jeigu kur ko būtų reikalaujama, mes stengtumės užganėdinti, mat, dabar labai sunku žinoti, kaip kuopose dalykai stovi. Juk rajonas ir yra vien tam, kad bendromis spėkomis platinti socializmo propagandą, o to bendro veikimo centru ir yra rajono komite-tas.

Agitacijos nereikia pamiršti. Jeigu pirmiaus iš 8-nių rajono kuopų turėjom 250 narių, tai dabar iš 13 kp. reiktų turėti bent 2000; ir dabar geras laikas, tik norėkime veikti.

Su socialistiška meile LSS. IV-to rajono organizato-rius

E. d. K i n d e r a s.

82 Keen St., Paterson, N. J.

Įnešimas I-mo rajono referendumui.

Paėmę atidom atsišaukimą I-mo rajono organizatoriaus drg. A. Žilinsko, tilpusį N24 «Kovos», mes, 145-ta kuopa, mėnesiniame susirinkime, laikytame 3 rugpjūčio š. m., po visapusiskam apkalbėjimui, atradome, kad nuoseklesniam veikimui rajono ribose būtina reikia įvesti į rajoną taisykles, panašias į tas, kurių VII-tas LSS. rajonas prisilaiko (Žiur. N5 «Kovos» š. m.), ir ateinančiuose rinkimuose rinkti skaitlingesnį rajono komitetą.

145 kp. komitetas:— Org. A. K r a s n i c k a s, Sus. sek. J. M a l i n a u s k a s ir Izd. J. V. S t a l i o r a i t i s.

Kuopos, paremiančios šį įnešimą, rašykite pirmo rajono sekretoriui šiuo antrašu:

V. T. Jokymas, 71 William St., Wallingford, Conn.

Protokolas

I-mo rajono XI konferencijos Conn. valst.

Konferencija atsibuvo 30 d. balandžio 1911 m drg. J. Dulbio svetainėje, 426 Main St., Bridgeport, Conn.

Nutarta:

- 2) Kad referendumų pasekmes tvarkytų ta kuopa, prie kurios priklauso rajono sekretorius.
- 5) Paduoti visos Sąjungos referendumui klausimą link pašalpinio skyriaus dėl sąjungiečių.
- 8) Paduoti įnešimą VI-tam susivaižavimui, kad surastų budą užbaigimui naujosios konstitucijos.
- 9) Kad Sąjungos komitetai nedalintų aukų pribuvusiems nuo užrubežinių social-demokratų partijų atstovams, be Sąjungos nusprendimo.
- 10) Kad Pensylvanijos rajone butų Sąjungos Turtų Kontrolės Komisija, vietoj dabartinės, susidedančios iš dirbančių prie «Kovos» darbininkų.
- 11) Kad naujas «Kovos» administratorius, užimdamas vietą prie «Kovos», apskelbtų per organą, kokiame padėjime atrado administraciją.
- 15) Ši I-mo rajono konferencija įneša sekančią rezoliuciją:

a) kad kiekviena kuopa turėtų komitetą išėjimui ukėsystės popierių kiekvienam nariui ir b) kad kuopų atstovai susivaižavime į konferencijas išduotų atskaitas apie tai, kiek yra narių su pilnomis popierėmis, kiek tik su pirmomis ir kiek neturi jokių popierių ir dėlko?

LSS. narys, išbuvęs 3 metus Suvianytose Valstijose, o neturėdamas jokių pilietiškių popierių, eina po atsakomybę kuopų ar rajono.

XI-to konferencijos pirm. S. V. B a k a n a u s k a s.

„ Pirm. pagelb. L. J. G r i k š t a s.

1-mo rajono sek. V. J. J o k y m a s.

Paaikškinimas: Konferencijos sekretorius, nežinia dėl kokios priežasties, nepasirašė po protokolu. Todėl jo vardo čion nei nededame. Šičia apskelbiame tik tuos paragrafus, kurie palyti visą Sąjungą. Taigi tie paragrafai čia sudėti taip, kaip protokole, o ne iš eilės paduoti.

Paragr. 15-tą protokole buvau sutrumpinęs, kaip tarmą. Bet kad gavau smarkiai, bet vertai bart, tat talpinu čia ištisą, tokiu budu atitaisydamas klaidą.

Pasekmės protokolo nubalsavimo bus išsiuntinėta kuopoms, ir nubalsuotų nutarimų kuopos malonės prisilaikyt.

Nors dauguma balsų buvo nubalsuota už pašalpos skyrių tarp sąjungiečių (paragr. 5), bet kad VI-tas susivaižavimas tą dalyką plačiai apkalbėjo ir jis yra dabar vykdomas gyveniman, tatau čion nepaduodu to referendumo, kol paaikšės pats dalykas. O referendumų ir taip turėsime užtektinai.

I-mo rajono Sek. V. T. J o k y m a s.

LAIKAI | REDAKCIJA.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Tikiuosi, kad ir man bus daleista išreikšti per «Kovą» savo nuomonę kas link pakėlimo mokesties pavieniams nariams.

Kaip matyt, «Kovos» administracija be jokių ceremonijų nori pakelti pavieniams nariams mokesť.

Nieko blogo tame nėra, kad pavieniai mokėtų į Centrą po 25 c. mėnesyje. Juk dėl tų 5 c. nariai nenubiednėtų. Bet tas tik yra negera, kad adm. nėra parėmusi savo padavijimą aiškiais argumentais. O tie neiškumai sugriauna visą faktišką padavijimą.

Štai tie neiškumai:

1. Administracija parodė, kad yra nelygybė tarp kuopų narių ir pavienių, nes kuopos nariai moką į kuopą 15 c., o pavieniai tik 20 c. į Centrą ir turi beveik lygias privilegijas. Na, ir iš to išveda, kad kuopų nariai turi skriaudą...

Klausimas yra, ar kuopų nariai yra keno-nors verčiami mokėti į kuopą tuos 5 c. ir ar visos kuopos taip moka. Juk visi sąjungiečiai žino, kad yra daugelis kuopų, kurios temoka tik 20 c. į Centrą, o kuopos reikalams parengia balius, piknikus ir tt. Kuopos turi tame pilną sau autonomiją ir jos gali taip valdytis, kaip joms patinka. Taigi aišku, kad administracija kišasi suvis ne į savo dalykus.

2. Adm. prirodė, kad daugiau darbo turi su pavieniais, negu su kuopų nariams. Na, tai, turbūt, Centras moka adm. algą tik už kuopoms atliktą darbą, o už pavinius nieko. Jeigu taip, tai žinoma, kad adm turi pilną teisę reikalauti atlyginimo nuo pavienių už savo darbą. Taigi nemielasirdingas būtų tas Centras...

Dabar kyla klausimas, kas yra mūsų Centras: ar adm. ar pildomasis komitetas, ar kitokia įstaiga ir ar mes stovime ant demokratiškų pamatų, ar ant despotiškų?

Kaip ten nebūtų, jeigu adm., nieko nesiklausus, uždeda pavieniams sąnariams mokesť, tai kaipgi negalima tokį pasielgimą pavadinti despotišku?

Pavienis narys P. R u k a v i č i u s.

Kas link mokesčių pakėlimo pavieniams.

6-ta LSS. kuopa savo mėnesiniame susirinkime, laikytame 6 rugpjūčio š. m., nutarė užklausti per «Kovą» Sąjungos administracijos, kas įgalioja ją pakelti mėnesinį mokesť pavieniams nariams. Administracija teisinasi, kad ji tuomi norinti sulygtinti kuopų narius su pavieniais, todėl kad Centrui yra daugiau darbo su pavieniais, kaip su kuopomis. Mes nieko nesakom nei prieš, nei už pakėlimą mokesties pavieniams, bet priešinamės tam, kad tas įvykdyta taip staiga, nepasiklausus komitetų nei neleidus per referendumą.

6-tos kp. prot. sek. A. B a l t r u š a i t i s.

Administracijos prierasas: Administracija jau sakė, kad gavo patėmijimą nuo Centro sekretoriaus kas link pavienių sąjungiečių mėnesinių duoklių ir apskelbė tai viešai. Pakilo balsai, kad greičiau tą dalyką užbaigti. Reikia duoti įnešimą, kur tas dalykas turi eiti apkalbėjimui: komitetams ar referendumui. Tokie balsai, kaip «nei už, nei prieš», negalės išrišti dalyko.

Administracija pakėlė tą klausimą ne su kokia bloga minčia, bet kad tas dalykas sykj ant visados būtų sutvarkytas.

A d m.

Pildančiojo Komiteto tarimas N 19.

Ant oficiališkai J. Griniaus priduoto pranešimo (pirmiau neoficiališkai buvo pridavęs C. Sekretoriui), kad jis neteisingai apkaltintas per laikraštį už laikymą pagelbininko, P. K-tas nutarė, kad, dėl tikro dalykų stovio datyrimo, pirmiausia reikia užklausti J. Griniaus, «Kovos» zecerių ir STK K-jos sekančius klausimus:

1. Ar buvo apmokamas J. Miškinis pinigais iš LS S-gos izdo ir kiek?
2. Ar buvo apmokama jo užlaikymas iš S-gos izdo ir kiek?
3. Kokį darbą jis atliko administracijoje?
4. Ar prigėlbėjo atlikime administratoriaus darbo?
5. Tarimą nereikia talpinti organe, pakol dalykas nebus galutinai išrištas.

New York City Jan. 5, 1911

E. Pittsburg, Pa., 15, 1911 LSS P K-tas

Baltimore, Md., 23, 1911

M. M. Račiūtė,

B. K. Kondratavičius

P. Grinius

Prisilaikant šio nutarimo, C. Sekretorius užklausė augščiau minėtų ypatų ir gavo sekančius atsakymus:

P. K-tui. Philadelphia, Pa. February 20, 1911.

Ant užklauso pranešu, jog Jurgiui Miškiniai buvo mokama už spaustuvės darbą, dirbant prie pašalinių darbų bei prie Sąjungos knygų spaudinimo nuo štukų, t. y. už spaudinimą ant preso, už lankstymą knygų lapų, už aptaisymą konstitucijų. Abelnai imant, J. Miškinis dirbo spaustuvės darbą ir nuo štukų gaudavo užmokesnį. Jo darbas išnešdavo ant savaitės kartais po \$5.00, kartais po \$6.00; abelnai imant, jis uždirbdavo į mėnesį apie po \$24.00-\$26.00, kas jam ir budavo užmokama. Yra bilos už jo darbą, kurios randasi administracijoje. Aš jas jums prisiųst negaliu, nes nemano valioj jos yra. Už jokias pagelbas administracijoje nebuvo J. Miškiniai mokama iš Sąjungo izdo. Todėl J. Miškinis niekuomet nebuvo J. Griniaus-administratoriaus pagelbininku. Jeigu jis man kai-kada vakarais bei šventadieniais pagelbėdavo dulkes apšluostyti, tai buvo J. Miškinio gera malonė, bet prie jokių administracijos darbų jis nebuvo samdomas bei iš Sąjungos izdo apmokamas. Niekuomet J. Miškinis negavo viršaus \$6.00 į savaitę, nes nuo štukų dirbo ir net bilose yra pažymėta, kiek ko yra padaręs ir kiek užmokėta.

J. Grinius.

Atsakymas ant kalusimo, ar J. Grinius laikė pagelbininką J. Miškinį.

Mēs galime atsakyti tik tiek:

1. Buvo apmokamas ir aiškus dalykas, kad — pinigais, kaip pats Miškinis sakydavo, tai apie 8 dol. į savaitę, bet kas link šaltinio, iš kurio Grinius ėmė jam pinigus, tai žinoma, jis pinigus ėmė ne iš savo kišenius; jis sudėdavo juos iš šių šaltinių, kurie, mūsų nuomone, yra perdideli: iš spaudos darbų, knygelių sulankstymų ir subrešuravimų ir iš kitokių mažesnių šaltinelių.

3. Administracijoje dirbdavo visokius adm. darbus, kaip tai: taisydavo antrašus, sudėdavo orderius, skaitliuodavo, važinėdavo su adm. reikalais ir atlikdavo kitus smulkius darbus, kurių atlikimas reikalavdavo gana daug laiko.

2 ir 4 Pild. Kom. klausimus apleidžiame, nes čion ir jie išsiaiškina.

«Kovos» zeceriai: V. Jakšys, A. Bernotas ir V. Kairys.

P. S. Apie viską aiškiau galės pranešti S.T.K. K-ja.

Atsakymas ant pareikalavimo pranešti apie administratoriaus pagelbininką.

Turtų Kontrolės Komisija surado, kad jam išmokėta:

Liepos 4 pašaliniai darbai—	\$6 21.
„ 24 prie «Žemės Išpažinties»—	\$5 00.
L S S . k n y g ų l e i d i m a s .	
Rugpjūčio 30 LSS. knygų išsiuntinėjimas—	\$9.80.
„ „ „ „	\$5 40.
„ „ „ „	\$7.50.

Rugpjūčio mėn. pašaliniai darbai.

Lankstymas konst.—\$5.00, lankstymas «Kelionės per

Peklą»—\$6.50, lankstymas «Soc. Moks. Pamatai»—\$2.00, lankstymas \$1.50.

Spalio mėn. Spaudinimas paš. darbų—\$5 50, lankstymas konst.—\$5.00, «Soc. Moks. Pam.»—\$6.50, už tą patį—\$3.00, spaudinimas viršelių—\$1.50.

Lapkričio mėn. «Soc. Dem. M. Pamat.»—\$6.30, «Pras. ir Prasik.»—\$9.15.

Viso—\$85.86.

S.T.K.K. nariai: I. Rudminas ir J. Norvaiša.

P. S. Prie to viso galima pridurti, kad J. Miškinis prigelbėdavo administratoriui įtraukti į knygas sąnarines mokesčius ir kitus dalykus, ką knygų peržiūrėtojai, be abejonės, ras knygose; taipgi iššluodavo spaustuvę ir tt.

S.T.K. narys A. Bernotas.

Peržiūrėjus čion priduotus dokumentus pasirodo, jog:

1) J. Miškinis buvo apmokamas iš Sąjungos izdo už dirbimą prie pašalinių darbų ir LSS. knygų išsiuntinėjimo, 2) kadangi šių bilų apmokėjimas turėjo būti užtvirtintas LSS. T. Komisijos, tai reikia tikėtis, kad išmokėjimas yra teisingas, 3) kad J. Miškinis ir atliko daug administratoriaus darbo, apart LSS. knygų išsiuntinėjimo, tai nesimato kur už tą darbą būtų jam apmokėta iš Sąjungos izdo.

Nutariame šituos atsakymus ir pirmesnį P. K-to tarimą patalpinti organe visų žiniai, nes ir užmetimas buvo viešas, ir patarti draugams, kad, darant kokius užmetimus, jie būtų geriau patyrę apie dalykų stovį, pirm negu tokius užmetimus daro.

New York, N. Y. 30, 5, 11. P.K-to Narys M. M. Račiūtė.

Su M. M. Račiūtės motyvais ir įnešimu pilnai sutinku. Dar priduriu klausimą: kodėl minėti apkaltintojai nieko oficiališkai nepranešė tada, kada tas buvo veikiamas, bet kada susivaidijo?

Waterbury, Conn. 31, 5, 11 P.K-to narys J.S. Pruselaitis.

Papeiktinas darbas tokių draugų, kurie daro neteisings užmetimus ir tuom demoralizuoja LSS. drg.; reikalinga prisilaikyti teisybės. Neteisingi užmetimai pažemina tą, kuris juos daro.

Wilmerding, Pa. 5, 6, 11. P.K-to narys B. K. Kondrotavičius.

LSS. Centro sekretoriaus pranešimai.

134) Drg. J.M. Jasiuliavicius pranešimas, kad jau jam sutinka V-tas rajonas išmokėti kelionės lėšas, pasiūstas P. K-tui.

135) Ant P. K-to Sek. užklauso, į kokius fondus dalinasi pas jį esanti Rev. R. K-to pinigai ir prašymas adreso, kam siūsti VI susivaziavimo paskirti pinigai, suteikta visos informacijos.

136) L. K-to narys, drg. P. Kietis užklausė, ar nesiranda pas C. Sek. kokie-nors referatai ir ant kokių temų. Jei randasi, tai prašė keliatą prisiųsti, idant žinotų, ant kokių temų nereikia rašyt. Paašškinta, kad nesiranda jokių referatų.

137) L. K-tui peržiūrėjimui ir nusprendimui pasiūsta du polemiski laiškai, priduoti man «Kovos» redakcijos.

138) Pasiūsta sekanti protestai: a) «Mę», LSS. 9 kp, savo laikytame susirinkime 7 liepos š. m. nutarėme protestuoti prieš VI-to susivaziavimo nedemokratišką pasielgimą prašalinime referendumu rinkto redaktoriaus ir pastatyme jo vieton kito. LSS. 9 kp. komitetas: Organ, M. Padolskis, sek. K. Tabaras, izd. J.G. Alenska». b) «S-gos 60 kuopa savo laikytame susirinkime 28 liepos š. m., nutarėme protestuoti prieš VI-to susivaziavimo nutarimą prašalinime «Kovos» darbininkų ir reikalaujame, kad visas dalykas būtų pavestas administratoriui, kuris, matydamas reikalą, galėtų juos prašalinti ir kitus paimti į jų v. etą. Varde S-gos 60 kp. P. Ketvirtis, sekretorius». Ant abiejų protestų duota paaiškinimai, kad bereikalingai reikalaujama ir barama VI-tas susivaziavimas, kurio jau nėra, o ar susivaziavimas nutarė gerai ar blogai, tai nuspręš S-gos referendumas.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Už Liepos Mėnesį, 1911 m.

I P L A U K O S. Mėnesinių mokesčių.

Kuopos Įmokėjo		Kuopos Įmokėjo		Kuopos Įmokėjo	
5	2.60	45	1.20	106	4.00
7	10.80	49	2.40	112	7.20
9	2.00	51	6.40	114	4.40
11	9.30	52	2.00	116	13.80
14	5.60	55	1.80	119	2.40
17	3.20	58	1.90	123	3.40
18	9.80	60	5.40	129	9.80
19	7.20	61	3.20	133	7.20
21	5.80	67	3.80	134	6.40
22	3.20	69	3.00	143	1.80
24	1.00	71	3.60	145	1.60
26	3.60	81	23.60	147	1.40
28	14.80	83	2.60	151	2.60
29	4.20	84	3.20	156	3.20
36	2.20	89	5.80	160	2.75
40	2.40	90	2.60	161	4.20
41	1.00	100	2.00	162	1.70
		105	4.40	163	1.20
					246.65

Pavienių sąnarių mokesčiai.

F. Klembauckas 1.50, M. Stralia 1.40, J. J. Smailis 1.20, P. Sinkus, A. L. Reikas, J. Rauduvė — po 1.00, J. B. Smelstorius 50¢, L. Žvingilas 35¢. Viso 7.95

Prenumerata «Kovos».

S. K. Semon, K. Balčiūnas, T. Whitehead, A. S. Draugys-tė — po 2.00, F. Jaskevičius 1.50, P. Daugas 1.30, A. Kairys, J. Reškevičia, A. Remeikis, J. Žilius, V. Uškuraitis, Tamošaitis, M. Klivak, per J. Čečinskis — po 1.00, Činskis 50¢, M. A. Kir-tiklis 40¢. Viso 19.70

Prenumerata «Revol. Dainų».

45 kuopa 1.00

Prenumerata «Moteris ir Socijalizmas».

Surinkta laike VI Susiv. 2.45, 45 kuopa 1.00. Viso 3.45

Įvairių Įplaukų.

Šiame skyriuje įskaityta įplaukos už randą, gazą ir visos įplaukos už pirmiau išduotus ant bargo dalykus. Viso 158.37

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo izde.....	258.17
Mėnesinių duoklių.....	\$246.65
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių.....	7.95
Prenumeratų «Kovos».....	19.70
Už apgarsinimus.....	15.50
Už literatūrą.....	28.46
Už pašalinius darbus.....	24.85
Įvairių įplaukų.....	158.37
Pren. «Rev. Dainoms».....	1.00
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	3.45
Pavieniai «Kovos numeriai».....	2.23
Literatūros fondan.....	1.70
Čarteriai (kp.: 90 ir 161).....	2.00
Išviso.....	770.03

I Š L A I D O S.

«Kovos» išlaidos.

Statymas 113.00; pačtas ir nuvežiojimai 19.98; spanda 36.48 popiera 48.00. Viso 217.46

Namų išlaidos.

Randa 35.00, gazas 2.60, elektra 2.00. Viso 39.60

Pašalinių darbų išlaidos.

Popiera 16.65, apdar. konstitucijų 9.25, ekspresas 30¢, sta-tymas 42.50. Viso 68.70

Literatūros pirka.

«Visuomenei» už parduotus numerius 13.68

Inventorius.

Raidės 60¢, rašstalis redakcijai 15.00, formų raktas 40¢. Viso 16.00

Visoki išdavimai.

Spaustuvės išplovimas 1.00, telefonas (3 mėn.) 12.50, rak-tai durims 30¢, lentos ir sutaisymas C. Sekr. ofiso 5.50, ekstra alga J. B. Smelstoriui 27.00, sagučiai ir carbon pop era 1.20, at ramentas presui 1.20, benzinas 16¢, muilas 9¢, medžiai cutte-riui 50¢, išgaland. cut. peilio 50¢, sklepo išvalymas 2.00, laik-raščiai 90¢, ekspresas 1.30, važinėjimai 60¢, krasos ženkl. 6.76, rašalai ir klizai 1.58. Viso 63.09

A. Purviui:

Algos Centro Sekr. už Liepos m. 15.00, už knygų vedimą adm-joje 41.50. Viso 56.50

Skolų atiduota.

J. B. Smelstoriui (iš mašinių fondo) 70.00, A. Purviui (už svetainę dėl C. K. konf.) 3.00. Viso 73.00

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	217.46
Algų » » » Administratoriui.....	60.00
Namų išlaidos.....	39.60
Pašalinių darbų išlaidos.....	68.70
Visokių išdavimų.....	63.09
Skolos atiduota.....	73.00
A. Purviui.....	56.50
Literatūros pirka.....	13.68
Inventorius.....	16.00
Viso kartu.....	608.03

Įplaukė	- - - - -	\$770.03
Išėjo	- - - - -	608.03
Lieka	- - - - -	162.00

Pastaba. Atskaitoj už Birželio mėnesį pakvituota mėnesinių mokesčių \$1.20 161 kuopos, turi būt 163 kuopos.

Administratorius A. Žymontas.

Turtų Kon. Kom. { F. Kušleika
J. Norvaiša

POLEMIKA.

Dėlei J.O. Šunskio «Laiško į redakciją», tilpusio N26 «Kovos».

Šunskis linki Šukiui «daugiau teisybės keliu žengti» etc, etc. Už gerus linkėjimus šukys širdingai ačiū Šunskiui dėstaria. Bet šukys labai malonėtų, kad ir šunskis nuo sukio tuos pačius linkėjimus priimtų...

Teisybė, kad apie Civil Service egzaminus šunskis tose prakalbose, agituodamas už republikonus, nieko neminėjo. Gal buti, kad ir pats apie jų reikalingumą tuom laiku dar nieko nežinojo, bet ar tai sukio kaltė tame? O kad toje agitacijoje tikrai jis darbuosi, «ukėsams» alų dalino, tai visiems brooklyniečiams dar gyvu paveikslu atmintyje ir dabar tebestovi; iš dalies ir pats Šunskis prisipažįsta. Kamgi reikia dar šukiui linkėjimus rašinėti? Ar tais linkėjimais jis savo praeties klaidas mano atitaisyti? Faktas faktų buvę, yra ir pasiliks.

Tai dar neišsiteisnimas, kad «tulas J. Jankauskas» ar ne Jankauskas į pagundinimą įvedė... Jūs buvote klubo vadais. Jūs tos visos agitacijos darbą kotroliavote ir varėte, o vaisius to darbo kitiems primetate. Ir kada visų prizadėjimų iliuzijos, kaip rukas vėjaliui ištikus, išsiskirstė — prizadėtų «džiabų» negavote, tada šukiui linkėjimus rašinėjate, ir kam to reikia? Juk šukys jums «džiabų» neduos...

J. S u k y s.

KLAIĐŲ ATITAIŠYMAS.

N27 «Kovos» š. m., V. K-to referendume N1 pasirašiusiųjų po įnešimu 105 kuopos komiteto narių vardai ir pravardės iškraipytos, taip: Vietoje org. A. Petronis turi būt V. Petronis, o vietoje A. Sabaliauckas, turi būt Am. Sabaliauckaitė.

105 kp. prot. rašt. K. Vilaniškis.

Nepamirškite lietuviai.

Kad 20 rugpjūčio (August), 10 iš ryto prasidės puikus pikninas. Latvių ir lietuvių socialistų organizacijų Chicagoje. Shultz Grove darže Riverside, Ill.

Žinote, lietuviai, kad socialistų organizacijos visuomet parengia puikius piknikus ir balius, visuomet visus užganėdina.

Apar to, galėsite pasiklausyti puikių dainų, kur sudainuos lietuvių ir latvių chorai, taipgi bus įvairūs žaidimai, kur kiekvienas

išmėgys savo gabumą ir už tai gaus puikias dovanas. Latvių muzikantai ir lietuviški šokiai.

Važiukit Garfield Park eleveiteriu, ar 12-tos karais ir pora blokų paeiti iki daržui.

Komitetas.

Atidai brooklyniečių ir MPR. 7 kuopos nariams.

Šiuomi pranešu MPR. 7 kuopos nariams, kad pusmetinis susirinkimas atsibus 18 d. rugpjūčio, pas drg. J. Šukį, 156 Grand St. Room 19, apie 8 val. vakare.

Draugai, malonėkite susirinkti kiek galima daugiau, nes yra daug svarbių dalykų dėl apkalbėjimo. Bus priėmimas MPR. I-mo susivažiavimo protokolas, rinkimas komiteto, dėl surengimo sceniško vakaro, kuris atsibus 14 d. spalio š. m. Turiu pranešti draugams, jog veikalas jau yra išrinktas, galima pasakyt viena iš puikiausių komedija, trijuose aktuose «Ankso Dievaičiai». Aktoriai jau surinkta ir jau pradėjo mokytis.

Todėl malonei yra kviečiami kuopos nariai atsilankyti į viršūnė susirinkimą, o taipgi ir norintieji nauji nariai įstoti.

Draugiškai sek. J.K. Matijošaitis.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikabėt rusiškai ir lenkiškai.

:: Mokyklis būt barberiu ::

Galima išmokti per 4 ar 6 nedėlias. Kasuoja tik \$30. Mėg duodame nocynas. Tas amatas geras visam svieta. Būti savo boan. Apie daugiau rašyk arba atėk . . . . .

Nosokofs' Barber School
1405 Penn Ave.,
Pittsburg, Pa. Dept. K

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imėdies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumėnyse iš nusidirbimo, nepagalvys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sėrgėkis pamėgdžiotų vaisty.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pills yra geros nuo vidurių sukėdėjimo. 25c. ir 50c.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revoliucijos gimimo momentą: sukylimą liaudies pries caris-ką valdžią. Paveikslas didumas 14X16 colių, prekė su prisaintimu 20c., daugiaus imantems ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplatinti tarpe darbininkų kleosos revoliucioniskias mintis.

Norintieje turēt šį paveikslą kreipkitės į «Kovos» Administraciją.

«KOVOS» Agentai.

- J. ČIČINSKAS,
437 N. 9th st., Philadelphia, Pa.
- J. STASIULEVIČIUS,
103 N. Wyoming st., Hazleton, Pa.
- A. KUBILIUS,
3423 T et. So. Omaha, Neb.
- M. ŠLIAKYS,
Box 591, Forest City, Pa.
- A. ŽILINSKAS,
Box 923, Wallingford, Conn.
- J. P. ČEPULIS,
1070 Wyoming av., Pittston, Pa.
- J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
- J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa.
- A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS,
Mass. Gen Hospital
O.P.D. Boston, Mass.
- F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill
- A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash
- A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.
- M. K. ŽVINGILAS.
R. F. D. Simsbur Conn
- P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS
48 Walnut St, New Haven, Conn
- J. BINDOKAITIS,
Henry St Rochester N Y

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).

8¼ d. į Rotterdama	11¼ d. į Liepoją
III Klasa \$ 9 00	III kl. \$30.00
II Klasa 45,00	II klasa 47 00
I Klasa 52 00	I klasa 62.00

Reikalaujant smulkesnių žinių kreipkitės pas mūsų agentus arba pas Generališkąjį agentą.

A. E. Johnson & Co.

Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Knygėlė ūkėsystės popieroms

Arba kaip tapti Suv. Valst. piliečiu. Pats vardas jau atsako už ją, todėl daug nereikia aiškinti. Prekė tik 25c. Reikalaujantiems daugiau, nuleidžiama nuošimtis. Atsišaukite į «Kovos» Administraciją.

MOTERYS!

Čėdykit Pinigus, Laiką ir Sveikatą Nesikankinkite vasaros karščiuos su sunkiu, neparankiu prosu Nuspirkit naujos galdynės prosą, jis gamina šilumą savyje vienodai.

Suprosinsite drapanas į pusę laiko su smagumu, geriau, parankiau ir dešimtį kartų pigiau negu pagal senovišką būdą; beto sučėdysite savo brangią sveikatą, pajėgas ir nervus. Prosinimas bus jūm smagumu vietoj kankynės. Prosas šildomas viduryje su gasolinu ar alkoholiu. Geresnis ir pigesnis negu gasu ar elektra šildomas. Nereikia laukti kol prosas įkais, nereikia bėgti nuo pečiaus prie stalo ir atgal, nesudegins drapanų. Prosas šildo vienodai visą laiką. Silumą galima reguliuoti kaip norima. Už vieną centą šildo per penkias valandas. Nepavojingas, švarus, be atsidavimo. Galima valioti kur tik norima: viduj, lauke po medžiais, ant porčiaus ar kelionėje. Visuomet gatavas. Pilnai gvarantuotas. Pigus. Užsimoka į tris mėnesius. Kaina tikta! \$4.00.

THE J. ILGAUDAS NOVELTY CO.
1613 S. Halsted St., Dept. K, Chicago.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigydyti nuo uznudijima krauja arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus ismietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti isgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokių piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponn, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš norieju jog Tamista prisistumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....
Adresas..... Steitas.....

Geradejyste Visiems sergantiems ir nesvelkiems Ž M O N E M S !

Nuo senel uždėtas geradėjinių žmonių Philadelphijos Medikal Klinikas išgydymui visokioms ligoms sergančius.

Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinike, apturėjo sveikatą išsigydyti: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaikui; kurie apsima o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbsti kurie čion tik kreipėsi.

Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestę tokį garsu geradėjinga Kliniką, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsima, tai kiekvieną serganti išgydo; todėl, kad čion:

Tik parinkti geriausi daktarai specialistai darbuojasi. PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas Philadelphijos Medical Klinikas, yra paties Pennsylvanijos gubernatoriaus užtvirtytas-legalizuotas.

IDANT IR LIETUVYVAI ŽINOTŲ,

kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphijos, Pa., teip iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikrašti, kad pributu ar atsišauktu, o visi kurie trokšta apturės sveikatą ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulu, snariu, stremu, krutinės, pečiu, ranku ir koju. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervu, slaptu užsikrečiamu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvosu ligu. Teip-pat moterų, skausmingas menesines, gumbos ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniui. Gydome kaip šviežes teip ir užsenejusias ligas. Tu ar tavo pažystamas, nepaisek kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jei dar galutinai mirties neapimtas. Kam mokėti apgavikams daug kartu po dešimts doleriu už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphijos Medikal Klinikę suteiks teisingas grynas gyduoles naujausio sutaisymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.

KAM SIRGTI, kad gali buti IŠGIDYTAS.

Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
PHILADELPHIA, PA.

Geresnio daktaro ir geresnių liekarstų, kaip Philadelphijos Medikal Klinikoj, nerasite niekur.

VALANDOS OFISO: Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėliom ir šventom dienom nuo 10:30 iki 3 po piet. Ir vakarais: Utarninkais ir Pėtnyčiomis, nuo 6 iki 8-tos valandos.

SPECIJALIŠKAS GYDYTOJAS

Dr. B. Ulanski M.D.

Seniai baigęs daktarišką mokslą MEDICO-CHIRURGIŠKOJ KOLEGIJOJ, Philadelphia, Pa ir Baltimorės Medikaliskoj Kolegijoj, Baltimore, Md., kur vietinė ir valetijos valdžia užregistravo. Dabar jis atidarė naują ofisą po numeriu: 418 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Kiekvieną išgydysiu: nuo reumatizmo, skaudėjimo kaulų, nugarkaulio, šonų; visokių kraujo ligų, užkietėjimo vidurių, negalėjimo valgyt, išbėrimų ant kūno, niežų, visokių dedervinčių, silkinimo plaukų, skaudėjimo galvos, širdies ligų, inketų, plaučių, kepenų, nerviškių ligų, nemiegojimo, neuralgijos, greito nuilimo, sunkio kvėpavimo, persišaldymo, visokių slogų ir kitokių naikinančių sveikatą ligų. Taipgi išgydysiu visokias moterų ligas

Pirma ligonius: ryte iki 11 val.; nuo 1 iki 3 val. po pietų; vakare nuo 6 iki 8 val. Dykai priima ligonius Dr. B Ulanskis tik blednus kiekvieną pėtnyčią nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakare, savo ofise: 418 S. Broad st. Philadelphia, Pa.

Geriausiai gydo visokias vyrų ir moterų ligas ir prie to yra geras specialistas. Gydo su pagelga naujausiais išrastų instrumentų ir elektriskų prietaisų. Kas ypatis kai neg il pribūti, lai rašo laišką adresu:

Dr. B. Ulanski, 418 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Arba lai telefonuoja: Bell, Spruce 48-55. Greitai gausite daktarišką pagelbą ir busite laimingi.

Published by
LITHUANIA
DEBATIC
[Incorporat
1815 E. Mo
PHILA

Nr. 34.

Casum Vider
Žymontas
P. Kovas
L.F. d M.
APŽVALG.
AMERIKA
UŽSIENIS
DARBININ
KORESPON
MOTERŲ SI

Strazdas
BELETRIST
Pan Slasiulec
SAJUNGOS

Drauga
Skaityk
ir platyk
«KOVA»
KOV

Tam at
Tos kortos
kortas. To
Panasiš
rytit Toks
Draugai
Prenumeratos

«KO